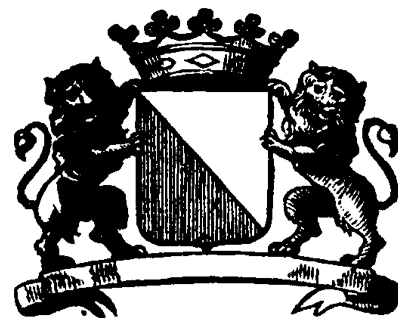
A°. 1856. N°. 13.

DINGSDAG 15 JANUARIJ.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

UTRECHT 15 Januarij.

Eene menigte telegrafische depeches hebben in de beide laatste dagen berigt gegeven van den stand van zaken, in betrekking tot de onderhandelingen, die men heeft gepoogd weder te doen opvatten, om zoo mogelijk het voortzetten van den oorlog te vermijden. Die depeches waren eenigzins in strijd met elkander, en die uit Weenen ontvangen, waren minder onrustbarend, dan de berigten, die van Berlijn kwamen. Het schijnt evenwel thans te blijken, dat de berigten, omtrent het terugroepen van het Oostenrijksche gezantschap uit Petersburg, meer grond had, danmen had mogen hopen. Gelijk van den beginne af was voorzien, heeft Rusland niet volledig aangenomen, maar heeft tegen voorstellen aangeboden, waaromtrent onder Londen en Berlijn nadere bijzonderheden worden medegedeeld. Die tegenvoorstellen, hoewel zij uit een algemeen oogpunt van de welwillendheid van Rusland getuigen, kunnen voor het oogenblik door Oostenrijk niet worden in aanmerking genomen, en men meldt dus, dat op den 18. Jan., den dag, waarop de 2. termijn zal zijn afgeloopen, graaf *Esterhazy* Petersburg zal verlaten. Ofschoon dit zeker een zeer belangrijk feit is, zal daarom de positie der strijdvoerende magten in dit jaar niet veranderd worden, en Oostenrijk zal zekerlijk niet verder gaan, dan de diplomatieke betrekkingen afbreken.

Zal daarom aan de tegenvoorstellers van Rusland geen aandacht meer worden verleend? *Le Nord* zegt, dat, als Europa die zal kennen, de openbare meening overtuigd zal worden, dat de krijgshaftige hardnekkigheid van Rusland slechts een voorwendsel is. Die tegenvoorstellen zullen door de pers en op de tribune nader worden besproken, zegt *le Nord*, en, hoewel niet aangenomen, geruimen tijd het bewijs leveren, dat het voortduren der verschrikkingen van den oorlog niet alleen aan Rusland te wijten is.

Wij hebben, trouwens reeds eenige dagen geleden, er op gewezen, dat de inneming van Kars de positie van Rusland eenigzins wijzigde; heden wordt er gemeld, dat Rusland werkelijk de overgave van Kars in ruil aanbiedt voor de punten, die de Westmagten in de Krim hebben bezet.

Omtrent den loop der onderhandelingen zal men onder Parijs eenige mededeelingen vinden, door den *Const.* geleverd, en die de aandacht wel verdienen. Er blijkt o. a. uit, dat Beijeren en Saksen minder Westerschgezind zich hebben betoond, als men wel had verwacht, en dat Pruissens staatkunde nog in Duitschland bepaald de overhand heeft.

Van de Krim is geen nieuws; de vlottende batterijen werden te Kamiesch bijeengebragt; het vuur der Verbondenen zou tegen Noord-Sebastopol weldra geopend worden. — Door de strenge koude lijden de voorposten zeer veel.

Uit Alexandria hebben wij bijzondere berigten, die wij hieronder mededeelen en die bijzonderheden bevatten omtrent de doorgraving der landengte van Suez.

Wij hebben er de aandacht reeds op gevestigd, dat even als de aartsbisschop van Milaan, ook die van Venetie eene cirkulaire heeft uitgevaardigd, waarin alle uitgaven, zoowel van dagbladen als van tijdschriften, van boek- als van plaatwerken aan de kerkelijke censuur worden onderworpen, ingevolge het door Oostenrijk met Rome gesloten konkordaat. Men verneemt thans, dat beide cirkulaires het gevolg zijn van eene beraadslaging, waaraan alle bisschoppen van Lombardije hebben deel genomen. De boekhandel te Milaan heeft zich natuurlijk verontrust over het bisschoppelijk besluit en heeft zich op den burgelijken gouverneur van Lombardije, ridder *Burger* beroepen, die hem geantwoord heeft, dat hij geene instruktien dienaangaande van het ministerie had ontvangen en dat hij dus vooreerst de bisschoppelijke cirkulaire als van onwaarde moest beschouwen. Dat is een begin van de verwikkelingen tusschen het wereldlijk en geestelijk gezag, die het konkordaat aan Oostenrijk schijnt te zullen aanbrengen. Men mag in 't belang van beide partijen hopen, dat die niet te veelsoortig zullen worden, ofschoon het tegendeel wel te verwachten is.

Door het inleveren van nieuwe bewijsstukken is het geding tegen de Deensche ministers alweder uitgesteld. De bewijsstukken, die men in deze zaak te berde brengt, zijn zoo veelvuldig, dat men er wagens heeft noodig gehad, om alleen de papieren naar het paleis van justitie over te brengen.

— Bij Zr. Ms. besl. is aan den heer *H. Bohlen*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als konsul der Nederlanden te Philadelphia, voor de Staten Pennsylvanie en Delaware.

— Bij kon. besluit is benoemd tot ontv. der dir. bel. voor de 2e afd. te Rotterdam de heer *S. H. Muntz*, thans ontv. te Harlingen.

— Door Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken, is aan de Kommissarissen des Konings, in de onderscheidene provinciën eene cirkulaire gerigt, waarbij de Minister kennis geeft, van eene door zijnen ambtgenoot van Justitie, uitgevaardigde aanschrijving aan de ambtenaren van het O. M., houdende, dat onmiddellijk aan de Kommissarissen des Konings mededeeling behoort te geschieden, van alle tegen jagtopzieners in te stellen regtsvervolgingen, alsmede van de feiten en omstandigheden, die daarmede in verband staan, voor zoover zij die beambten betreffen.

:— Men verneemt, dat eene wijziging zal worden gebragt in de bepalingen, van Zr. Ms. besluit van 24 April 1852, betrekkelijk de regeling der premiën voor gedane bekeuringen van opzieners der jagt en visscherij.

*— Van eene partikuliere hand ontvingen wij gister avond per *paketboot* weder den volgenden belangrijken brief uit Alexandria van den 5 Januarij.

„Den 1. Januarij is de kommissie, belast met het onderzoek der doorgrave van Suez, alhier teruggekeerd.

„Haar onderzoek is voleindigd, en haar voorloopig rapport aan Z. H. *Said Pacha* overgereikt.

„De direkte doorgrave van Suez naar Pelusa beschouwt zij alleen als mogelijk. Het daarstellen eener haven in de Golf van Pelusa levert geene buitengewone moeijelijkheden op. De doorgrave over Alexandria is geheel verworpen. De kosten zullen de som van 200 millioen franks, reeds in het rapport der Ingenieurs en van den onderkoning, de heeren *Linant Beij* en *Mougel Beij*, opgegeven, niet overschrijden.

„Het voorloopig rapport is door den Hollandschen Ingenieur den ridder *Conrad* aan den onderkoning ter hand gesteld.

„Een uitvoerig verslag, toegelicht door plannen en kaarten, is een arbeid, welke de Kommissie in Europa volvoeren zal.

„Hoogst voldaan is zij over de ontvangst des Pachas en de middelen, die Z. M. haar ter hand gesteld heeft om het onderzoek te vermakkelijken.

„Heden keert de kommissie naar Europa terug.

„Den 25ste arriveerde hier eene der stoombooten, op rekening des onderkonings, aan de fabriek der heeren *Paul van Vlissingen en Dudok van Heel* te Amsterdam besteld.

„De Pacha begaf zich in persoon aan boord, verzeld van den Ned. Kons. gener. den Heer *S. W. Romuijssenaers*, dit voorwerp van Ned. nijverheid in oogenschouw te nemen. De onderkoning heeft Hoogst Deszelfs tevredenheid te kennen gegeven. Onnoodig zal het zijn te doen opmerken, dat door dit vaartuig de Nederl. nijverheid eervol met die van Engeland en Frankrijk, wedijvert."

*— Uit 's Hage schrijft men ons van den 15 Jan.:

„Den 1 Mei aanstaande zal het 2e bataillon grenadiers, dat onder bevel van den majoor *Stass* te Leiden garnizoen houdt, benevens de mede aldaar in bezetting liggende 1e kompagnie van het regem. rijdende artillerie, onder bevel van den kapitein *d'Hamecourt*, herwaarts marcheeren en hier in garnizoen verblijven; zullende het eerstgemelde korps te Leiden worden vervangen door het 4e bataillon jagers, gekommandeerd door den luit.-kol. *Verschoor*, terwijl de hier in bezetting liggende batterij van het reg. veld-artillerie, onder bevel van den kapt. *Maris*, naar Utrecht zal terugkeeren."

*— Men schrijft ons 't volgende:

„In een berigt uit 's Hage, voorkomende in de *Amst. Ct.* van den 9. jl., wordt gemeld, dat de uitbreiding van het korps mariniers bij den minister van marine werkelijk besloten zoude zijn; wij twijfelen hieraan volstrekt niet, daar Zijne Excellentie dit in de laatste zittingen der Tweede Kamer bepaald heeft verzekerd: niet alleen de uitbreiding met ééne kompagnie meer, maar eene toevoeging van eenige kompagniën, waartoe de wet op de zeemilitie den minister in staat moet stellen; de vermeerdering, waartoe alsnu besloten is, moet alleen dienen, om 's rijkswerven beter te kunnen bewaken. — Het op verre na niet kompleet zijn der thans bestaande kompagniën is echter niet geheel juist; op dit oogenblik zullen er misschien bij het geheele korps een vijf en twintig mariniers ontbreken, en dit beduidt al zeer weinig; vakatures zullen er wel altijd zijn, daar iedere mail, uit de Oost- of West Indie aankomende, gewoonlijk berigten medebrengt, dat eenige overleden zijn. Een korps, dat zware diensten bewijst, verliest gewoonlijk veel volk en door eene ijverige werving is het tot nu toe ten naastenbij voltallig gehouden. Daarom alleen zoude ons Rotterdam als garnizoensplaats voor eene kompagnie mariniers geschikt voorkomen, omdat de provincie Zuid-Holland altijd vele vrijwilligers voor het korps heeft opgeleverd, zoolang te Rotterdam mariniers in garnizoen lagen; doch ook wij gelooven, dat veeleer Amsterdam of Willemsoord de standplaats der op te rigtene kompagnie worden zal, aangezien aldaar de voornaamste rijkswerven bestaan.

„De invoering der Delvigne minié bus bij een gedeelte van het korps mariniers is bepaald; de manschappen, die er mede gewapend worden, moeten vooral goede oogen hebben, om op zeer verre afstanden nog te kunnen treffen. Die invoering van een ver en zeker schietend wapen is vooral van gewigt voor de detachementen van het korps mariniers, dewijl zij in Oost Indie dikwerf *en tirailleur* strijden. Men verneemt, dat de manschappen, die met de bus gewapend worden, in plaats van de sabel den hartsvanger zullen dragen."

— Wij hebben indertijd medegedeeld de namen der Nederlandsche inzenders, die op de Parijsche tentoonstelling eereprijzen hebben behaald. Daaronder waren de Utrechtsche inzenders begrepen. Van officiële zijde wordt ons thans berigt, dat uit onze

provincie de volgende inzenders eereprijzen ontvingen, als:

de heer *W. Jenken*, te Utrecht, eene bronzen medaille voor Landbouwwerktuigen;

de heeren *H. de Heus en Zoon*, eene bronzen medaille voor Metaalbereidingen, (Koperpletwerk);

de heer *G. Soeders*, te Maarssen, eene eervolle vermelding voor een rijtuig;

de heer *J. Leenaarts*, te Utrecht, eene eervolle vermelding voor manshoeden met ventilatie.

— In de vergadering van den raad der gemeente Harderwijk, gehouden 11 Januarij jl., is tot sekretaris der gemeente met algemeene stemmen benoemd mr. *D. M. M. d'Hangest* baron *d'Yvoij* heer van Mijdrecht, advokaat te Arnhem.

— *Albertus Bennink*, van wiens teregtstelling wegens bedriegelijke bankbreuk door ons in de vorige week berigt werd gegeven, is bij arrest van het prov. geregtshof van heden vrijgesproken van de misdaad, hem bij akte van beschuldiging ten laste gelegd.

— Er is onlangs sprake geweest van eene vervolging tegen het Protestantsche blad *de Fakkel*, dat te Thiel het licht ziet. Thans leest men deswege in de *Arnh. Ct.*, dat die vervolging in haren oorsprong is gestuit. Er is wèl eene aanschrijving ontvangen, om te onderzoeken of een aangewezen artikel tot vervolging aanleiding kon geven, er is wel regtsingang door het openbaar ministerie gevraagd; — maar, na onderzoek in raadkamer van het geïnkrimineerde stuk, heeft de regtbank van Thiel gemeend, dat er geene termen van vervolging aanwezig waren.

Hieruit blijkt niettemin, dat de regering geene persvervolging schuwt.

:— Men wil weten, dat de regering hare bewilliging heeft toegezegd voor het beroep van een elfden predikant bij de Hervormde gemeente te 's Gravenhage, onder dien verstande, dat van rijkswege slechts de helft van het traktement voor dien leeraar zal worden verleend.

— Den 9. Jan. had op den Soesterberg de begrafenis plaats van de Roomsche jonge dochter *D. van Mare*. De stoet verliet de kerk langs den publieken weg met den pastoor, in plegtgewaad, aan het hoofd, en met alle verdere ceremoniën naar het thans geheel open kerkhof, waar de verdere dienst geschiedde. (*Amersf. Ct.*)

:— Eerlang verwacht men te 's Gravenhage eene nieuwe schilderij van den beroemden *Gallait*, voorstellende *Johanna* de waanzinnige bij het lijk van haar echtgenoot *Philips de Schoone*. Dit stuk, voor H. M. de Koningin vervaardigd, is thans voltooid, en overtreft, volgens het getuigenis van Belgiesche kunstkenners, al wat het penseel van *Gallait* tot dusverre heeft voortgebragt.

:— Gisteren nam het schaatsenrijden op de groote vijvers in het 's Gravenhaagsche bosch een aanvang. Het getal personen, dat zich aan dat winter-vermaak overgaf, was zeer groot. Eene groote menigte wandelaars bevond zich in den omtrek, en verlustigde zich in het winter-gezigt. Onder dezen merkte men op HH. KK. HH. Prins en Prinses *Hendrik*.

Uit het verslag van de Hervormde Synode, aangaande het verhandelde in de zitting der synode van 1855, dat eerlang verzonden zal worden, blijkt, dat het aantal Hervormden in ons land op 1 Jan. 1855 bedroeg 1,753,885 zielen, verdeeld in 1284 gemeenten, en bediend door 1524 predikanten. Verder blijkt daaruit, dat de provincien naar het aantal Hervormde belijders in deze orde voorkomen, als: Zuid-Holland, Noord-Holland Gelderland, Friesland, Groningen, Overijsel, Zeeland, Utrecht, Drenthe, Noord-Brabant en Limburg. Nog kan men uit die opgave opmaken, dat ieder predikant, dooreen 1150 zielen onder zijn opzigt heeft, dat in Overijsel dit getal ongeveer 1700 zielen is, in Noord-Brabant 450 zielen, in Drenthe ongeveer 1400 zielen, in Limburg 260 zielen, in Zuid-Holland 1500 zielen, in Noord-Holland 1300 zielen. Die ongunstige verhouding in Zuid- en Noord-Holland vindt haren grond in de groote gemeenten van de steden Amsterdam, Rotterdam, 's Gravenhage en Leiden. Wanneer men alleen op de gemeenten ten platte landen let, dan is de verhouding in Drenthe en Overijsel het ongunstigst. Van daar dan ook, dat er in die provincien in de laatste jaren de meeste nieuwe gemeenten zijn tot stand gekomen. In Friesland, Groningen en Utrecht staat de verhouding ongeveer als 1 predikant tot 1000 zielen, en in Gelderland als 1 predikant tot 1100 zielen.

— In het afgeloopen jaar zijn 15,800 schepen de Sond gepasseerd, zijnde 560 minder dan in 1854.

— Uit Wijk bij Duurstede schrijft men van den 14. Januarij. Door de ingevallen vorst is er weder drijfijs in de rivier. Zoo wel te Beusichem als hier zijn de gierponten van de veeren ingehaald.

Het water in de afgeloopen 24 uren vrij sterk wassende is op dit oogenblik, 's avonds 5 uren, weder gaan vallen.

— Reeds den 13. was de rivier de Maas voor de gemeente Delfshaven, zijnde de zoogenaamde Oost- en Westkous, digt gevroren, waardoor natuurlijk aldaar alle vaart gestremd is. *N. R. C.*

— Men leest in de *N. Rott. Ct.* van heden: Gisteren middag is op de Kaasmarkt alhier, in een pand van den heer *van Cleef*, een stoute diefstal gepleegd. Na zich zeer vermoedelijk te voren met de lokale gesteldheid, onder eenig voorwendsel, bekend gemaakt te hebben, stapte een vreemd persoon het huis, dat door onderscheidene gezinnen bewoond wordt, en waarvan de deur schijnt open gestaan te hebben, binnen, ging naar den zolder, klom op het dak en hakte rustig het lood los, rolde het te zamen en maakte er zich mede uit de voeten. Naar men verneemt is de dader reeds in handen der politie.

— Uit Groningen wordt het volgende geschreven: Men verneemt, dat door de direktie van de gazfabriek alhier in regten zal vervolgd worden een persoon, die in zijne behuizing door eene ter sluik aangebragte pijp, het gaz van den gazometer afleidde, en alzoo iedere juiste kontrôle van den kant der fabriek had onmogelijk gemaakt.

WATERHOOGTE.

Arnhem 14 *Jan.*	1.45 El;	+ AP.,	8,38.	Gew. 45 d.
Keulen, 13	" 7 v. 5 d.	Rijnl.		Gew. 1 d.

Bij den BURGERLIJKEN STAND te *AMERSFOORT* zijn van den 6 tot den 13. Jan. 1856

ingeschreven: Ondertrouwd 2 paren; — Gehuwd geene; *Geboren:* 4 jongens en 5 meisjes; *Overleden:* 5 van het mann. en 4 vrouw. geslacht.

D E N E M A R K E N.

KOPPENHAGEN, 12 Januarij.

Het hooge Geregtshof heeft de behandeling van de zaak der oud-ministers al weder verdaagd tot den 19. dezer, ten gevolge van het aanbrengen van nieuwe dokumenten door de beschuldigers, die door de verdedigers moeten onderzocht en bestudeerd worden.

I T A L I E.

TURIJN, 7 Januarij.

De koning vertrekt dezen avond naar het kasteel van Pollenzo, waar hij den winter denkt door te brengen.

Generaal *la Marmora* moet niet geheel tevreden wezen over den toestand van het Sardiniesch leger. Men zegt, dat de aanvoer niet voldoende is, en dat thans de geheele vloot zal bewapend worden.

Volgens de jongste berigten uit Lombardije moet men bij de lijst der personen, wier goederen van het sekwester bevrijd zijn, den naam van den heer *Vitaliano Grivelli* voegen.

Sedert 1849 had de Oostenrijksche militaire overheid te Milaan van het paleis van *Casino del Nobili* eene kazerne gemaakt. Bij een onlangs uitgevaardigd bevelschrift der overheid is dit gebouw aan zijne wettige bezitters teruggegeven.

Een brief uit Modena berigt, dat de kommissie, belast met het daarstellen van een nieuw Arapoetboek, haar werk heeft voltooid, en aan den groothertog haar verslag heeft ingediend. De artikels, betrekkelijk de individuële vrijheid en de onschendbaarheid van de woning, zijn door den groothertog zelf herzien, die ze te veel door de hedendaagsche pest moet hebben bezoedeld geacht. Althans, hij heeft de noodige wijzigingen aangebragt, en onder anderen de straf van stokslagen weder in het ontwerp gevoegd.

— De *Vêpres Siciliennes* van *Verdi* heeft hier weinig bijval gevonden, vooral, omdat de eigenaar der werken van *Verdi*, de heer *Ricordi* te Milaan de titel veranderd heeft en het stuk, onder den naam van Dona *Giovanni di Guzman* in Portugal laat spelen, hoezeer die verandering in Turijn zeker niet noodig was.

S P A N J E.

MADRID, 8 Januarij.

Gister heeft er eenige opschudding plaats gehad aan de deuren van de zittingzaal van het kongres. Daarvan is reeds berigt gegeven. Het blijkt thans, dat de aanleiding daartoe geweest is, de benaming, die de gouverneur der hoofdstad *Cardero* aan de beweging te Sarragossa heeft gegeven, door haar eene oproerige te noemen. De linkerzijde had gewild, dat de heer *Cardèro* voor die aantijging door de Kortès zou worden geblameerd. De meerderheid heeft dat voorstel verworpen en zich krachtig voor het behoud der openbare rust verklaard. Eenige nationale gardes hadden hieruit opgemaakt, dat de inwoners van Sarragossa waren beleedigd door de Kortès; zij waren hierover ontevreden en hadden hunne geweren in de lucht afgevuurd. Door het sluiten der deuren van het gebouw en het in hechtenis nemen der meest onrustigen was echter spoedig de orde hersteld.

MADRID, 12 Januarij.

De heer *Rivero* heeft het gouvernement geïnterpelleerd over de gebeurtenissen waarvan Madrid kortelings het tooneel was.

De militaire autoriteiten, aan welke de zaak is opgedragen, houden zich ijverig met een naauwkeurig onderzoek bezig.

De maarschalk *O'Donnell* zal overmorgen de zitting van de Kortes weder bijwonen.

D U I T S C H L A N D.

WEENEN, Maandag 14 Januarij.

Men beweert hier, dat Engeland bepaald niet wil afgaan van den woordelijken inhoud der naar Petersburg gezonden vredesvoorstellen. Blijft het bij dat besluit, dan zal het Weener kabinet zijne voorstellen bij den Bondsdag in Frankfort ter tafel brengen.

BERLIJN 12 Januarij.

Volgens de berigten, die hier worden ontvangen, omtrent de tegenvoorstellen van Rusland, moeten de wijzigingen, die Rusland voorstelt van weinig belang wezen. Tegen de overlevering van Kars stelt het voor dat de Westmagten de plaatsen in de Krim bezet, zullen inruimen. Aan de monden van den Donau wil het de instellingen wel doen oprigten, die men begeert, maar het wil geen grondgebied afstaan, en voor de neutralisatie der Zwarte zee verlangt het steeds, dat het direkt met Turkije een verdrag sluite.

Het *Journ. de Dresde* geeft te kennen, dat de voorstellen, door graaf *Esterhazy* naar Weenen gebragt, wel door Pruissen en de verdere Duitsche staten tot aannemen zijn aanbevolen, maar dat zij die voorstellen nimmer tot de hunne hebben gemaakt.

E N G E L A N D.

LONDEN, 12 Januarij.

De hoop op vrede is geheel verdwenen. *De Times* zwijgt wel is waar, maar de *Morn. Post* en *Globe*, beide om hunne ministeriële inspiratien bekend, zijn daarentegen des te strijdhaftiger. Tevens wordt de taal der dagbladen tegen over Pruissen weder heftiger en juist in gelijkemate, als zij meer op eene beslissende houding van Oostenrijk durven hopen.

In het Parlement bereidt zich intusschen een hevige tegenstand voor en de Tory partij zal met alle kracht betoogen, dat het einde van den oorlog eene noodzakelijkheid wordt. Het Huis der Gemeenten zal dus op nieuw in een toestand geplaatst zijn, dat het bij de minste vijandelijke stemming met eene ontbinding wordt bedreigd, terwijl het ministerie voortdurend eene nederlaag in het Huis zal moeten trachten te ontgaan.

LONDEN, 14 Januarij.

De *Morning-Post* geeft heden, uit authentieke bron, den inhoud van het antwoord van Rusland op het *Ultimatum* van Oostenrijk.

Het Russiesche kabinet weigert de aanneming van het tweede gedeelte van het eerste voorstel, betreffende de verandering van de grenslinie van Rusland aan de zijde van Turkije.

Ook weigert het Russiesche hof het vijfde voorstel, inhoudende, dat de verbondenen het regt zullen behouden, om nog andere bijzondere kondities vast

te stellen.

Rusland neemt de overige voorstellen aan, daaronder begrepen de neutralisatie van de Zwarte Zee, met eene kleine wijziging.

In ruil voor de vestingen en het grondgebied, door de verbondenen bezet, biedt Rusland aan, om Kars en het grondgebied in klein Azië bij den laatsten veldtogt door de Russen bezet, aan de Turken terug te geven.

Graaf *Buol* heeft deze tegenvoorstellen niet willen aannemen; doch hij heeft aan Rusland tot den 18 dezer tijd gegeven, om zich er op te bedenken.

Indien op dien dag Rusland de voorstellen niet in hun geheel heeft aangenomen, zal graaf *Esterhazy* Petersburg verlaten.

De beurs gevoelde weinig van den indruk dezer tijding.

LONDEN, Maandag 14 Januarij.

Met de Asia is berigt ontvangen, dat de boodschap des presidents aan de Wetgevende Ligchamen te kennen geeft, dat de geschillen tusschen de Vereenigde Staten en Engeland, waarschijnlijk door onderhandelingen zullen worden vereffend. *Amst. Ct.*

— 14 *Jan.* Gec. 86³/₈; Sp. 3 pCt. 37¹/₂; 1¹/₄ pCt. 21³/₈; Rusl. 5 pCt. 95; 4¹/₂ pCt. 85; Holl. 4 pCt. 94¹/₂; 2¹/₂ pCt. 63¹/₂; Sard. 5 pCt. 81¹/₂; Braz. 99.

FRANKRIJK.

PARIJS, 13 Januarij.

Dingsdag zal de keizer alle troepen, die uit de Krim zijn teruggekeerd en te Parijs in garnizoen zijn, in oogenschouw nemen. Bij die gelegenheid zal de hertog *van Cambridge* namens de koningin aan alle officieren, onder-officieren en soldaten de medaille uitdeelen, die, ter gelegenheid van den veldtogt in de Krim, door Engeland is geslagen. Elke dier medailles heeft eene waarde van *f* 6.

De *Constit.* bevat weder een brief uit Weenen, die bijzonderheden mededeelt, omtrent de aangelegenheden van den dag, en reeds doet vooruitzien, wat de telegraaf heden berigt.

Sedert de eerste zamenkomst van graaf *Esterhazy* te Petersburg met den kanselier graaf *Nesselrode*, kon Rusland er niet meer aan twijfelen, of het hof van Weenen stelde bepaald een *ultimatum* voor. De voorstellen, die de graaf aanbood, waren op schrift, en geteekend door den minister *Buol*. Bij de overhandiging gaf de graaf te kennen, dat hij niet in last had ze nader te behandelen; het antwoord, dat hij ontvangen moest, was eene eenvoudige aanneming of eene weigering. De kanselier beloofde, na de voorstellen zelf te hebben gelezen, dat hij ze onder de oogen van den Czaar zou brengen, er naar diens bevelen op zullende antwoorden.

Sinds die bijeenkomst heeft de graaf keizer *Alexander* niet gezien noch den kanselier, en heeft hij alle betrekking met de Russ. regering vermeden, en zich geheel teruggetrokken: de eenige houding, die voor den vertegenwoordiger van eene groote mogendheid paste, die de bevelen had, als het antwoord niet voldoende was, zijne diplomatiesche betrekkingen met het hof van Peterburg af te breken.

Behalve de tijding van het overgeven van het *ultimatum* heeft het Oostenrijksche kabinet niets meer van zijn gezant vernomen, dan alleen per telegraaf het berigt, dat de kanselier hem mondeling kennis had gegeven, dat de Czaar zijn antwoord direkt te Weenen door bemiddeling van prins *Gortschakoff* zou doen overhandigen.

Ware het antwoord toestemmend geweest, de kanselier zou zich zeker gehaast hebben, het aan graaf *Esterhazy* mede te deelen. Daar dit niet geschied is, was het duidelijk, dat het antwoord tegenvoorstellen inhield, die prins *Gortschakoff* belast was aan graaf *Buol* uiteen te zetten, omdat graaf *Esterhazy* dadelijk had te kennen gegeven zich daarmede niet te kunnen belasten.

De Russ. diplomatie wenschte thans natuurlijk weder tijd te winnen en voor te komen, dat prins *Esterhazy* niet dadelijk zijne passen vroeg.— De officiële mededelingen, die regeringen elkaar doen, kunnen trouwens even goed geschieden, door de vreemde gezanten bij hen geakkrediteerd, als door hare eigene gezanten in 't buitenland. Maar 't ware meer juist geweest, dat men het antwoord op een *ultimatum* had gegeven aan hem, die dat *ultimatum* had aangeboden.

Kon Oostenrijk de tegenvoorstellen nog aan de hoven van Parijs en Londen ter onderzoek aanbieden, dan ware de uitweg, door Rusland gekozen, doeltreffend geweest. Maar het Weener kabinet had stellig de verpligting op zich genomen, geen ander antwoord te zullen aannemen, dan *ja* of *neen*. Zoodra het antwoord niet toestemmend is, kan dus, hoe de inhoud ook zij, het antwoord slechts als weigering beschouwd worden; bij een *ultimatum* blijft alle beraadslaging uitgesloten. Oostenrijk heeft geen ander middel, dan dadelijk zijn gezant uit Petersburg terug te roepen, zoodra het de zekerheid heeft, dat Rusland de voorstellen van graaf *Esterhazy* niet volledig heeft aangenomen.

Opdat er geen twijfel overblijve, omtrent de volkomene juistheid, van 't geen hier wordt gezegd, moet men weten, dat Frankrijk en Engeland, na de nieuwe voorwaarden te hebben aangenomen, van Oostenrijk hebben verkregen, dat het die geheel tot de zijne maakte, terwijl het werd bepaald, dat dit het *minimum* was van 't geen de December-verbondenen als hun *onveranderlijken wil* hadden vastgesteld.

Noch Rusland, noch de Duitsche Staten, behalve Oostenrijk, hebben dit ten volle begrepen. De oude diplomatie vroeg altijd veel, om althans weinig te verkrijgen. De keizer van Frankrijk, die zijn doel geheel openbaart, heeft een *minimum* der voorwaarden gesteld, maar daarbij genoegzaam te kennen gegeven, dat een *minimum* bij hem het uiterste was der inwilligingen, die hij ten gunste van den vrede van Europa kon brengen. Pruissen, dat slechts van bemiddeling droomt, kon zich met zulk eene politiek niet vereenigen. Het heeft daarom de Duitsche staten ingeblazen, dat men Rusland niet moest krenken, indien men het geneigd wilde maken met de Westmagten vrede te maken, die trouwens hare voorstellen nog wel zouden verzachten.

De Beijersche en Saksiesche regeringen hebben te Petersburg dan ook niet die krachtige houding aangenomen, die men had mogen verwachten. Wel hebben zij met meer kracht dan Pruissen de aanneming der Oostenrijksche voorstellen aanbevolen, maar ze hebben ze niet tot de haren gemaakt, ze zijn den Rubicon niet overgegaan. Rusland had dus niet met een eenig en naauwverbonden Duitschland te doen, dat zijn degen in de weegschaal wierp, waarin de beslissing van den Czaar werd gewogen. Beijeren en Saksen beweren wel is waar, dat zij er gevoelig over waren geweest, dat men hen niet vooraf met de voorstellen had bekend gemaakt; maar de Dec. verbondenen hadden afgesproken de voorstellen geheim te houden, tot na het vertrek van graaf *Esterhazy*, ten einde daardoor op nieuw een bewijs te geven, dat men Rusland niet wilde vernederen. Echter den dag na het vertrek van den graaf, had keizer *Frans Jozef* in een eigenhandigen brief aan den koning van Pruissen, dezen de voorstellen bekend gemaakt, en op de ondersteuning er van te Petersburg aangedrongen, terwijl de Beijersche en Saksiesche gezanten te Parijs en Londen kennis bekwamen van den inhoud. Het was ten gevolge dier mededeeling, dat baron *v. Seebach* van zijne regering per telegraaf verlof vroeg, om zich naar Dresden te begeven, ten einde met baron *v. Beust* nader de zaak te bespreken; men weet, dat hij zijne reis tot Petersburg voortzette. Pruissen, Beijeren en Saksen zijn dus vroegtijdig genoeg ingelicht; maar de beide laatsten vooral hebben zich door Berlijn laten overhalen, een droombeeld na te jagen, door te durven denken, dat, na de verwerping der Oostenr. voorstellen, die van andere Duitsche Staten bij de Westmagten ingang zouden vinden.

Duitschland heeft dus op nieuw de gelegenheid laten voorbijgaan, om den vrede van Europa zonder slag of stoot te herstellen. Indien toch geheel Duitschland dezelfde houding te Petersburg had aangenomen, dan zou de Russ. regering zonder twijfel hebben toegegeven, en het bewijs er van is, dat Rusland tegenover Oostenrijk alleen geen dadelijk antwoord heeft gegeven, maar door tegenvoorstellen de deur voor verdere onderhandelingen heeft willen geopend houden.

Duitschland zou *Alexander II* zelf in eenen gelukkigen toestand geplaatst hebben, tegenover zijn eigen land, indien het hem de gelegenheid had benomen, om werkelijk tegenstand te bieden, want het ware hem gemakkelijker geweest tegenover eene koalitie van Europa dan voor Oostenrijk alleen te wijken.

Wat er dus verder van worde, dit kan men voor zeker houden, dat de onderhandelingen met Rusland bepaald zijn gesloten, of dat Rusland nog voor het einde van den winter het ultimatum van de Verbondenen eenvoudig zal moeten aannemen, of zoodra het jaargetijde zulks zal toelaten zal de oorlog met verdubbelde kracht worden hervat en voortgezet."

— De stoomboot Carmel is uit Konstantinopel te Marseille aangekomen en heeft de tijdingen aangebragt. De Sultan had het paleis van Damaskus aan *Abd-el Kader* ten gebruike afgestaan. Den 1. dezer had een groot aantal vermogende personen in de Donau-Vorstendommen honderden hunner lijfeigenen in vrijheid gesteld, zonder schadeloosstelling van de Regering te willen aannemen. — Na het beloopen van avarij was een Fransch fregatschip in de Zee van Marmora gestrand, doch door de Labrador afgebragt. — Het *Journal de Constantinople*, van den 3 dezer meldt, dat de veldtogt in Imeretië geheel is opgegeven, uit hoofde der noodzakelijkheid, waarin men zich bevindt, om Erzerum te dekken. Reeds begonnen de troepen van *Omer*-pacha te Trebisonde aan te komen. De generaal *Muravieff* had versterking uit Gumri ontboden en de stad Kars versterkt, waarvan hij in de aanstaande lente de basis zijner operatien wil maken; thans bedekte sneeuw de vlakten van Armenië. — In de Krim bevonden zich talrijke hinderlagen van kozakken rondom de kampen der geallieerden, doch de waakzaamheid der troepen verijdelde alle listen des vijands. Een met kruid geladen Engelsch transportschip was te Eupatoria gesprongen. — Bij besluit van den koning van Griekenland, door den heer *Christopoulus* mede onderteekend, zijn de bij inschrijving bijeenverzamelde gelden, welke, naar men zeide, bestemd waren om Rusland ter hulp te komen, en welke bij de Bank waren gedeponeerd, ter beschikking gesteld van de inrigtingen van liefdadigheid en voor het bouwen eener kerk. — Te Smyrna waren den 29. ll. twee Grieksche bandieten ter dood gebragt; drie anderen zouden spoedig hetzelfde lot ondergaan. — Het officiële Perziesche dagblad had verklaard, dat het Rijk zijne onzijdigheid zou handhaven.

— Als Kersgeschenk heeft de Keizer der Koningin van Engeland een keurig Album toegezonden, waarin door de eerste kunstenaars teekeningen zijn geleverd van de verschillende episoden van het verblijf der Koningin in Frankrijk. Dit album heeft *f* 10,000 gekost.

— 14 *Jan.* 4¹/₂ pCt. 91,—; 3 pCt. 62,65; Sp. 3 pCt. 34¹/₄; 1¹/₄ pCt. 21¹/₄.

deze kommervolle tijden Uw gaven. Grootendeels van alles beroofd door de mislukte vischvangst en door gebrek aan vischwant en andere benoodigdheden, kunnen de Huizenaars voor hun onderhoud niet zorgen. Dus menschenvrienden, och! helpt dan door uwe giften, hoe gering ook, hun lijden in deze op nieuw ingevallen vorst, want de nood is hoog geklommen, en spoedige hulp kan die treurenden hun lijden verzachten. Mij belast hebbende met liefde-giften te ontvangen, waarvan dankbare vermelding in de *Utrechtsche Courant* zal worden gemaakt,

Noeme ik mij: P. VAN DEN BOSCH,
Utrecht, Jan. 1856. keurmeester van de visch.

⁂ De UTRECHTSCHE KIEZERS-VEREENIGING, heeft gesteld tot Kandidaten voor de verkiezing van drie Leden, voor den Gemeenteraad: de Heeren:

Mr. **W. J. M. Bosch**, in plaats van den Heer Mr. A. J. VAN BEECK CALKOEN,

Jhr. Mr. **J. O. de Jong van Beek en Donk**, in plaats van den Heer Mr. C. L. DE VOS,

Jhr. Mr. **J. L. B. de Muralt**, in plaats van den Heer Mr. J. C. VOORDUIN.

Namens het Bestuur, Namens het Bureau,
D. VAN ZIJDVELD, J. JONGENEEL, *Voorz.*
J. G. A. BOSCH, *Secr.*

⁂ Eenige Kiezers, de noodzakelijkheid ingezien hebbende, dat hunne burgerlijke belangen worden behartigd, hebben gemeend voor de verkiezing van *drie* Leden voor den Gemeenteraad, op *Woensdag* den 16. *Januarij* 1856 (van des morgens ten 9 ure tot des namiddags ten 4 ure), als Kandidaten te moeten voorstellen:

De Heer Dr. **P. J. Vermeulen**, (*op het witte briefje*).
De Heer **J. L. Bernhardi**, (*op het gele briefje*).
De Heer **E. H. Kol**, (*op het blaauwe briefje*).

⁂ Eenige Utrechtsche Kiezers zullen bij de verkiezing van drie Leden voor den Gemeenteraad, op Woensdag 16 Jan. e. k. verkiezen:

in plaats van den Heer Mr. A. J. VAN BEECK CALKOEN (*wit stembriefje*) den Heer
Mr. F. J. J. Baron van Heemstra;
in plaats van den Heer Mr. C. L. DE VOS (*geel stembriefje*) den Heer
Jhr. Mr. J. O. de Jong van Beek & Donk,
in plaats van den Heer Mr. J. C. VOORDUIN (*blaauw stembriefje*) den Heer
Mr. L. C. Hora Siccama.

⁂ Eenige Kiezers hebben gesteld tot Kandidaten voor de verkiezing van drie Leden voor den Gemeenteraad, op Woensdag den 16. Januarij 1856, de Heeren:

Mr. C. Th. Baron van Lijnden van Sandenburg. (Wit briefje)
Jhr. Mr. J. O. de Jong van Beek en Donk. (Geel briefje)
Mr. H. Roijaards. (Blaauw briefje).

Vereeniging ter verbetering van het paardenras in de provincie Utrecht.

⁂ De Commissie maakt bekend, dat er gedurende den dektijd van dit jaar, van af den 24sten Januarij e. k., de twee Engelsche Hengsten zullen gestationneerd zijn, één bij H. VERMEULEN, te Utrecht buiten de Tolsteeg, en één bij G. VREESWIJK, te Montfoort, in *de Zwaan.*

Permissiebilletten even als in het vorige jaar te bekomen bij één der leden der Commissie, bestaande uit de Heeren:

Jhr. Mr. J. E. HUYDECOPER VAN ZEYST, te Zeyst.
J. A. Baron VAN HARDENBROEK VAN HARDENBROEK, op den Huize Hardenbroek.
J. A. Baron TAETS VAN AMERONGEN, op Borreveld bij Amerongen.
J. NAATHUIS, te Zuylen,
en M. A. VAN NIEKERKEN, te Utrecht,
alsmede ook bij G. VREESWIJK, te Montfoort.

Namens de Commissie,
W. N. PESTERS, Secretaris.

ALGEMEENE LOTERIJ
zonder Nieten,
VAN
Handwerken, Schilderijen, Voorwerpen van Kunst, Boeken, Platen
EN
VERDERE VOORTBRENGSELEN VAN NIJVERHEID, ENZ., ENZ.,
geheel ten voordeele
der Noodlijdenden op Banda en Ternate, in den Molukschen Archipel.

ONDER BESCHERMING EN AANBEVELING VAN

Z. D. H. den Hertog BERNHARD VAN SAXE-WEIMAR.
Z. EX. den Minister van Staat J. J. ROCHUSSEN.
Z. EX. den Minister van Staat J. C. BAUD.
Den Heer President der Nederl. Handel-Maatschappij E. P. DE MONCHY.
Den Oud-Resident op Java J. W. H. SMISSAERT.

C. W. MIELING.

Op de bovenstaande loterij de ingezetenen van Utrecht nogmaals attent willende maken, en alles willende doen, wat wij kunnen ten voordeele van het goede doel, bevelen wij haar wederom aan, in de bescherming van weldenkende menschenvrienden, zoowel binnen als buiten de stad, en vleijen ons met eene ruime deelneming.

Zoo veel mogelijk hebben wij Inteeken-Billetten aan de woningen onzer medeburgers doen afgeven; mogten er echter onverhoeds eenigen zijn overgeslagen, die zouden willen deelnemen, of mogten er zijn buiten de stad, zoo gelieve men zich slechts te adresseren bij *één* van de ondergeteekenden voor inteekenbilletten, of naam, woonplaats en getal gewenschte loten op te geven, zullende wij voor de goede verdere bezorging zorg dragen. — Ook verzoeken wij, de ingevulde billetten ons te willen terug zenden, indien vergeten mogt worden die weder op te halen.

De voorwerpen voor de loterij, welke Dames en Heeren ons willen zenden, zullen in dank door ons worden aangenomen, hoe gering ook, en daar er verzocht is, door goed geintentioneerden, om uitstel van tijd, zoo geven wij hierbij kennis, dat de sluiting daarvoor uitgesteld is tot 15 Februarij.

Baron F. VAN HEEMSTRA.
UTRECHT 14 Jan. 1856. EDWARD VOS.

Door sterfgeval te Huur,

⁂ een fatsoenlijk BOVENHUIS met vijf Kamers, een alcove, Keuken met twee pompen, Meidenkamer, afgeschoten Zolder, de halve Kelder, en de vrije wandeling in den Tuin, uitzigt hebbende op het Station. Te bezigtigen bij Mevrouw de Wed. TIJS, op het Catharijnesingel No. 161.

Amerikaansche Kegel Wasch Machine,
van B. MOORE, in *Newjork.*

⁂ Bovengenoemde Machine behoort onder de nieuwe uitvindingen van Amerika en is eene der nuttigste. In zeer korten tijd, zijn meer dan 150,000 stuks daarvan verkocht. Zij gebruikt veel minder zeep en brandstof, dan bij de gewone wijze vereischt wordt, en wascht in weinige minuten een dozijn hembden en andere voorwerpen schooner, en slijt ze minder, dan wanneer ze met de handen gewasschen worden. Men kan zich van de degelijkheid en gemakkelijke bewerking van deze machine overtuigen, door bezigtiging des middags van 1—2 ure, bij den Heer TH. FINGER, Mechanikus, op Pausdam.

FRANSCHE KERKBOEKEN.

⁂ Bij de Boek en Papierhandelaren NOLET EN ZOON, Oudegracht bij de St. Jansbrug, is voorhanden:

Nouveau Testament,
Pseaumes & Cantiques
Recueil supplémentaire des Cantiques, afzonderlijk of te zamen, gebonden in Maroquine en andere banden naar keuze.

ALGEMEENE BOEKHANDEL.

⁂ De ondergeteekende, sedert primo Januarij jl. zijne aangekondigde LEES-INRIGTING geopend hebbende, blijft die in UEd. geëerde gunst aanbevelen.

Tevens rekommandeert hij zich nogmaals tot het spoedig bezorgen van BOEKWERKEN van allerlei aard, van KANTOOR- en SCHRIJFBEHOEFTEN, en tot het leveren van zeer elegant en solied **Bindwerk.**

Met achting en aanbeveling UEd.Dw. Dien.
Oudkerkhof No. 46. M. P. J. LEBBE.

PRIJS der navolgende Broodsoorten, binnen Utrecht en derzelver Vrijheid.
In te gaan den 14. Januarij 1856.

Fijn wit Tarwebrood	van	50 lood	23 cents.
„ „ „	„	10 cents	22 lood.
Grof gebuild wit Tarwebrood	„	100 lood	33 cents
„ „ „ „	„	50 „	16 5 „
„ „ „ „	„	5 cents	15 lood
Gebloemd rood Tarwebrood	„	100 lood	30 cents
„ „ „	„	50 „	15 „
Ongebuild rood Tarwebrood	„	150 „	32 „
„ „ „	„	75 „	16 „
Roggebrood	„	150 „	24 „
„	„	100 „	16 „
„	„	5 cents	32 lood
Grentbr. half Rogge en half Grant	„	100 lood	19 cents

WAARNEMINGEN, godaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnetijd*)

Jan.	Uren.	Wind-rigt.	Wind-kr.	Barom. bij 0°.	Ther. F.	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen.	Aanmerkingen
			N. G						
13	2	no.	0.0	779.58	31.1	— 6.8	0.68	0	Bijna helder.
	10	zo.	0.0	79.22	23.9		86	0	Helder.
14	8	ono.	0.5	76.22	20.1		71	0	Idem.
	2	no.	7.5	69.83	32.4	— 6.8	60	0	Idem.
	10	o.	0.5	65.06	23.9		86	0	Idem.
15	8	zzw.	0.5	60.70	21.6		96	0	Bewolkt.

PRIJZEN DER EFFECTEN.
AMSTERDAM 14 Januarij 1856.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . .	2 1/2	pCt.	62 3/4	62 7/8	62 7/8
dito dito	3	„	74 1/8	74 3/16	
dito dito	4	„	91 3/4	92 1/8	92 1/8
Amortisatie-Sijndicaat	3 1/2	„	90		
Handelmaatschappij .	4 1/2	„	128 3/4		
Oost-Indische Leening	4	„	91 3/8		
Aand. Rijn-Spoorweg	4 1/2	„	100		
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en Co.*	5	„	99 1/8	100	
Obligat. 1828 & 1829	5	„	99 1/2		
Certificat. 1831 & 1833	5	„	80		
Certificaten 1840. . .	4	„	74 1/2		
Cert. bij *Stieglitz* . .	4	„	73 1/8	73 1/4	73 1/8
dito Adm. te Lond.	4	„	85 1/4		
Cert. van Assign. . .	6	„	56 7/8	57	56 7/8
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500			139 1/4		
Obligatien.	4	pCt.	67 1/2		
SPANJE.					
Obligatien	1 1/4	pCt.	21 9/16	21 5/8	21 5/8
dito	3	„	39 3/4		
Binnenl. Schuld . . .	3	„	34 3/4	34 13/16	34 13/16
Amortisable			6 11/16	6 3/4	
Bewijzen Coupons . . .			4 9/16	4 5/8	
OOSTENRIJK.					
Oblig. bij *Goll en Co.*	5	pCt.	69 1/2		
Oblig. Metaliek . . .	5	„	63 1/8	63 3/8	63 3/8
Oblig. N.	5	„	73 5/8	73 11/16	
dito dito La B. . . .	5	„	73 5/8	73 11/16	
dito dito	2 1/2	„	32 3/8	32 11/16	32 11/16
BELGIE.					
Certific. bij *Rotschild*	2 1/2	pCt.	50 1/8		
BRAZILIE.					
Geldl. 1824, £ 100. .	5	pCt.	97 1/2		
„ 1824, £ 200. .	5	„	96 5/8		
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	41 1/2	41 5/8	41 5/8
AMERIKA.					
Venez. Oblig. 6 pCt., nu	4 1/4	„	25 7/16		
Grenada, Oblig. . . .	2 1/2	„	19 3/8		
Mexico, Obl. 1851 £ 100	3	„	19 1/4		
Noord-Amerik. Am. Bank-act			1 7/16		

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

Bijvoegsel bij No. 13, van de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant.

Zitting van den Stedelijken Raad

van Donderdag 13 December 1855.

Voorzitter Mr. *N. P. J. Kien.*

Tegenwoordig zijn 25 leden; afwezig de heeren *de Vos*, *v. Hoytema* en *v. Stirum.*

Ingekomen: Besluit van *G. S.* tot vaststelling der gemeente-rekening over 1854; Prov. blad betreffende den vorm der besluiten voor het maximum van den onderstand; Boekgeschenk van den heer *Heringa*; Rekwest van *J. H. van Meeteren*, om benoemd te worden tot stads-apotheker; Rekwest van *T. W. Beger*, om eene betrekking.

De *Voorzitter* brengt thans in behandeling de verschillende artikelen van het koncept raadsbesluit voor de heffing van eene eigene direkte belasting voor deze stad, welk stuk is van den volgenden inhoud:

BESLUIT:

Art. 1. Er wordt, over het jaar 1856, ten behoeve dezer Gemeente eene *direkte belasting* geheven gegrond.

1. Op het inkomen der ingezetenen, zooveel dit geacht wordt uit elks vertering te blijken:

2. Op het getal personen, waaruit elk gezin bestaat.

Art. 2. Het bedrag van het inkomen in art. 1 bedoeld wordt bepaald door den aanslag binnen deze Gemeente in 's Rijks personele belasting met de Rijks opcenten, vermenigvuldigd met het cijfer, aangenomen voor elk der *veertien* klassen, waarin alle aangeslagenen op de hier volgende tabel zijn ingedeeld:

De 1. klasse, omvattende alle aanslagen *van boven*	*f* 1	tot en *met f* 20	te vermenigvuldigen met 20.
" 2. " " " " "	" - 20	" " " - 40	" " 21.
" 3. " " " " "	" - 40	" " " - 70	" " 22.
" 4. " " " " "	" - 70	" " " - 100	" " 23.
" 5. " " " " "	" - 100	" " " - 150	" " 24.
" 6. " " " " "	" - 150	" " " - 200	" " 25.
" 7. " " " " "	" - 200	" " " - 250	" " 26.
" 8. " " " " "	" - 250	" " " - 300	" " 27.
" 9. " " " " "	" - 300	" " " - 350	" " 28.
" 10. " " " " "	" - 350	" " " - 400	" " 29.
" 11. " " " " "	" - 400	" " " - 450	" " 30.
" 12. " " " " "	" - 450	" " " - 500	" " 31.
" 13. " " " " "	" - 500	" " " - 600	" " 32.
" 14. " " " " "	" - 600		" " 33.

Voor zoodanige ingezetenen dezer Gemeente, als alhier voor de vier eerste grondslagen der Rijks belasting op het personeel zijn aangeslagen, doch elders voor de vijfde en zesde grondslagen derzelfde belasting aangifte hebben gedaan, zal het vereenigd bedrag dezer beide aanslagen, zoo in hoofdsom als Rijks opcenten, tot grondslag genomen worden van bovenvermelde berekening.

Zij die na den 15. Mei perceelen betrokken hebben, en deswege niet op de primitieve Rijks kohieren voorkomen, zullen in deze stedelijke belasting worden aangeslagen naar mate van het bedrag van den aanslag in de personele belasting alhier, vermeerderd met het bedrag van den aanslag in die zelfde belasting, welke elders heeft plaats gehad.

Art. 3. De belasting bedraagt *één ten honderd* van de volgens art. 2 verkregen som voor elk gezin uit *vijf* personen bestaande.

Voor ieder persoon *daarboven* wordt de aanslag in deze belasting met een twintigste *verminderd.*

Voor ieder persoon *daarbeneden* wordt de aanslag met een twintigste *vermeerderd.*

Indien twee of meer aangeslagenen tot hetzelfde gezin behooren, zullen de minst aangeslagenen, elk voor zich, als één persoon in deze belasting bijdragen.

Art. 4. Als leden van een gezin, die tot de in art. 3 vermelde wijzigingen in de berekening aanleiding geven, worden uitsluitend beschouwd echtgenooten en hunne bloedverwanten in de regte op- en nederdalende linie, mitsgaders hunne broeders en zusters: allen, voor zoo verre zij bij den aangeslagene inwonen.

Art. 5. Vermeerdering of vermindering van het getal personen, waaruit een gezin bestaat, gedurende den tijd waarover de aanslag loopt, brengt geene verandering in de bereking te weeg.

Art. 6. Voor de berekening van deze stedelijke belasting wordt *in het geheel niet* in aanmerking genomen, hetgeen in hoofdsom en opcenten voor Rijks belasting op het personeel wordt geheven:

1. In den eersten grondslag als eene verminderde belasting op de huurwaarde voor de gebouwen, vermeld in art. 6 § 2 der wet den 29 Maart 1833 (Staatsblad n°. 4);

2. In den vijfden grondslag voor dienst- of werkboden der derde klasse, omschreven in art. 16 § 4 van voormelde wet;

3. In den zesden grondslag voor de paarden vallende in de vierde, vijfde en zesde klassen, omschreven in art. 20 § 5, 6 en 7 der voormelde Wet.

Daarenboven zullen de personen, vermeld in art. 6. § 1 der voormelde Wet, ter zake der daar vermelde bedrijven eene vermindering der Rijks belasting genietende, in deze stedelijke belasting slechts voor 50 ten honderd in de 4 eerste grondslagen van de Rijks belasting op het personeel met de Rijks opcenten aangeslagen worden.

Artikel 1. De heer *Verloren* kan zich niet vereenigen met de redaktie van dat artikel, wat de omschrijving der belasting betreft, als eene belasting op de *inkomsten*: want ofschoon zij volgens het rapport der Komm. dat karakter niet heeft, en ook niet moet hebben, acht de Spr. het echter van verre uitzigten aan dezelve eene onjuiste benaming te geven, daar een zoodanig antecedent zoude kunnen leiden bij vervolg van tijd tot verkeerde gevolgtrekkingen. Hij merkt op, de gemeentewet wel regt geeft, een' personelen omslag te doen, naar *maatstaf* van het inkomen der ingezetenen; doch geenzins eene belasting te heffen op de inkomsten, zooals de redaktie bevat, en stelt als nieuwe redaktie voor: er wordt voor het jaar 1856 ten behoeve der gemeente eene direkte belasting geheven, naar maatstaf van het inkomen der ingezetenen, voor zoo verre het geacht wordt, dat dit uit hunne verteering zal blijken, en ten 2°. naar den maatstaf van het getal personen, waaruit elk gezin bestaat.

De heer *Boer* kan zich met dat voorstel niet vereenigen. De zaak zal er wel niet door veranderen. De bedoeling van het voorstel is, om hier beter te doen uitkomen, dat er geene eigenlijke inkomsten belasting kan bedoeld worden. Spr. deelt niet in de vrees van den heer *Verloren*, want of het eene inkomsten belasting is, of eene belasting op de vertering, dit zal blijken uit de gansche wijze van heffing, en dan zal men toch moeten erkennen, dat in het voorstel der komm. niet aan een eigenlijk inkomen te denken valt. Spr. meent dat de komm. de zaak duidelijk genoeg heeft voorgesteld.

In omvraag wordt het amendement van den heer *Verloren* met 14 tegen 10 stemmen aangenomen. Tegen stemden de heeren *v. Beest*, *Schuller*, *Pabst*, *Ackersdijck*, *v. d. Heuvel*, *Visscher*, *Voswinkel*, *Jongeneel*, *v. Dielen* en *Boer*.

Artikel 1 wordt aldus gewijzigd goedgekeurd.

Art. 2 laatste alinea. De heer *Verloren* zegt, dat het daarbij voorgestelde geval wel nimmer, ten minste hoogst zeldzaam zal plaats hebben, want volgens de wet op het Personeel, moet de aangifte voor de 5e en 6e grondslagen gedaan worden ter plaatse, waar men zijn domicilie heeft en de plaats zal wel niet anders zijn, als waar men zijne woning heeft en gevolgelijk waar men voor de 4 eerste grondslagen is aangeslagen. Daarenboven betwijfelt de Spr. of de Raad wel de bevoegdheid heeft, om den aanslag in eene andere gemeente tot grondslag te stellen voor eene direkte belasting in deze gemeente. Hij stelt dus voor, de bijvoeging van de Komm. weg te laten.

De heer *v. d. Heuvel* heeft het bij eene vorige gelegenheid reeds opgemerkt, dat, wanneer men alleen tot maatstaf nam de belasting op het personeel, die in deze gemeente betaald wordt, men dan aanleiding zoude geven tot onregelmatigheid, aangezien er vele familien zijn die zich zomers naar elders met der woon begeven en aldaar aangifte doen voor den 5. en 6 grondslag van de belasting op het personeel en het is billijk dat die aanslag voor de stedelijke belasting mede in aanmerking kome. Wat de 2 bedenking betreft, Spr. meent, dat men zich wel degelijk mag baseren op de aanslagen in andere gemeenten. De Raad is geheel vrij in de keuze van hare grondslagen, mits hij zich wachte voor de uitzondering in art. 243, G. W. aangeduid.

De heer *v. Asch v. Wijck* wenscht achter de woorden Rijks-opcenten op den tweeden regel te voegen de woorden: „Berekend over een vol jaar." Dit voorstel steunt op het bezwaar door den Spr. reeds in de vorige vergadering medegedeeld. Er zijn aanslagen in de Rijks-belasting, die slechts over een gedeelte van het jaar loopen. Zij kunnen niet tot grondslag worden aangenomen voor de berekening van den aanslag in deze gemeente-belasting; daardoor zoude eene groote ongelijkheid ontstaan, vermits voor anderen de aanslag over een vol jaar tot grondslag strekt. Daarom behooren deze aanslagen te worden herleid tot aanslagen over een vol jaar, en dan zou men, als men de bijvoegingen er niet bijrekende eene te groote ongelijkheid daarstellen.

De heer *Boer* gelooft, dat deze bedenking juist is, en aarzelt dan ook niet er zijne stem aan te geven, even als de andere leden der komm.

De heer *Verloren* merkt aan, dat de bijvoeging der Komm. niet bevat het geval, door den heer *v. d. Heuvel* voorgesteld, van ingezetenen, die des zomers buiten zijn en aldaar in de 4 eerste grondslagen zijn aangeslagen, maar van ingezetenen, die in den 5. en 6. *grondslag* elders aangeslagen zouden zijn.

De *Voorzitter* stelt voor dit artikel, aangezien er verschillende aanmerkingen op zijn, in gedeelten in rondvraag te brengen.

De heer *Ackersdijck* meent, dat de 2. en 3. alin. van art. 2 verschillende gevallen behandelen waarin de Rijksbelasting gedeeltelijk in deze gemeente, maar voor een ander gedeelte elders betaald wordt. In beide gevallen is het konsekwent, dat men een geheelen aanslag tot grondslag neemt; ten einde te berekenen hoeveel de belastingschuldige gedurende het jaar verteert. Spr. kan niet vinden, dat dit eenig bezwaar zal opleveren.

Alin. 2 wordt met 22 tegen 3 stemmen aangenomen. Tegen de heeren *Verloren*, *v. Hengst* en *v. Boetzelaer.* Alin. 3 wordt goedgekeurd.

Art. 3. De heer *Pabst* verklaart het ontwerp der Komm. op hooge waarde te schatten. Daarom zal hij aanmerkingen van ondergeschikt belang terughouden. Over een punt echter moet hij spreken, omdat hij de reden wil opgeven, waarom hij tegen art. 3 zal stemmen. Het is zijne meening, dat aan de hoofdbewoners van een huis het regt moet worden toegekend om het aandeel in deze stedelijke belasting op den inwonenden huurder te verhalen, gelijk dit regt is gegeven bij de belasting op het personeel. Zoo lang dit niet in de verordening is opgenomen, moet hij art 3 afstemmen.

De heer *Boer* erkent, dat dit ook wel in de komm. is overwogen, maar men heeft gemeend, dat deze zaak van zoodanigen aard was, dat zij niet in de verordening kon worden opgenomen, omdat deze geene regelen kan aangeven, hoe derde personen zullen handelen. Het is eene civiele aktie, die tusschen partijen kan gevonden worden. Men kan dat in de huurkontrakten opnemen.

De heer *Verloren* meent eene onduidelijkheid in de 4. alin. aangetroffen te hebben. Want wie bedoelt de Komm. door de minst aangeslagenen? Zij die afzonderlijk aangeslagen zijn in al de 6 grondslagen? Of zij die slechts aangeslagen zijn afzonderlijk in een of anderen grondslag? In het eerste geval zal hij *te veel* betalen, daar hij behalve zijn bijzonderen aanslag nog deelt in den aanslag van het huisgezin, waarin hij huisvesting, kost en bediening heeft. In het laatste geval *te weinig*, wanneer zijn bijzondere aanslag minder is, dan zijn aandeel in den algemeenen aanslag van het huisgezin. Deelt hij niet in den algemeenen aanslag van het huisgezin, dan is dat bezwarend voor het hoofd van het huisgezin, omdat daardoor het getal van personen verminderd wordt, en hierdoor de aanslag van het huisgezin met een twintigste vermeerdert.

De heer *v. d. Heuvel* geeft een voorbeeld, en zegt: de zoon uit een huisgezin houdt paarden, en is daarvoor in de belasting op het personeel aangeslagen, dat ziet men dikwijls en dat zou bij de beschrijving voor deze stedel. belasting aanleiding tot moeijelijkheden kunnen geven zoo de voorgestelde bepaling van al. 4, art. 3 niet bestond. Met den minst aangeslagene, is bedoeld de laagst aangeslagene, en die persoon wordt dan voor zijn aanslag gerekend als 1 persoon, doch hij zal bij den aanslag van den hoogst aangeslagene ook als een persoon gerekend worden. Spr. wijst den heer *Pabst* op eene kleine misvatting, en zegt, dat de Raad wel belastingen kan vaststellen, maar geene bepalingen kan maken ter regeling van de onderlinge regtstoestanden der burgers.

De heer *v. Hengst* is nog niet te vreden met de opheldering door de komm. gegeven en vraagt, of zoo als in het koncept staat, de zoon zal vrijgesteld zijn? dan kan hij zich daarmede niet vereenigen.

De heer *v. d. Heuvel* gelooft niet, dat er zwarig-

heid zal zijn, als men de zaak goed begrijpt. De komm. heeft zich voorgesteld, dat 2 personen, vader de zoon in een huis wonen, waarvan de zoon paarnen houdt. De zoon zal dan betalen voor zich, zonder dat de vader wordt gerekend bij hem in te wonen. Den vader echter zal de zoon wel zekerlijk worden toegerekend.

De heer *Boer* wenscht het woordje *een* te akzentueren, waardoor de bedoeling meer blijkbaar zal worden.

De heer *Schuller* moet nog opmerken, dat de komm. deze zinsnede in het artikel heeft gebragt, om beter te doen uitkomen, dat de aangeslagen zoon niet kan zeggen: ik woon bij mijn vader in, en dus moeten mijn vader en mijne moeder mede gerekend worden als inwonende personen, waardoor mijn aanslag moet verminderen. Daarom is gezegd: voor den vader telt de zoon af; maar de zoon als minst, of laagst aangeslagene betaalt voor één persoon.

Alin. 1—3 worden met 23 tegen 2 stemmen aangenomen. Tegen de heeren *v. Asch v. Wijck* en *Pabst.*

Alin. 4 wordt met 22 tegen 3 stemmen aangenomen. Tegen de heeren *Bake*, *Verloren* en *Pabst.*

Art. 4 en 5 worden zonder omvraag goedgekeurd.

Art. 6. Alin. 1. De heer *Verloren* vraagt: of de uitzondering in de 2. paragraaf van art. 6 van de wet op het personeel voorkomende, ook hier niet moet worden aangehouden? Want er bestaat geene reden, om de uitzondering, die de wet op het personeel maakt, om niet te doen gelden ten aanzien der gemeente belasting.

De heer *v. d. Heuvel* meent, dat dit niet ten volle het geval is, maar merkt bij deze toch op, dat zij, die om deze of gene reden vermindering genieten slechts 50 perCt. betalen.

De heer *Verloren* zegt, dat hier geene eenheid in beginsel is waargenomen, wanneer men de gebouwen van huurkoetsiers, logementhouders enz. voor de helft in den aanslag vermindert, en de bedienden hiertoe in art. 16 § 4 der wet op het personeel belastbaar voorstelt.

Dit moge zoo zijn, zegt de heer *v. d. Heuvel*, doch hetgeen dergelijke aangeslagenen voor hunne bedienden betalen, is zoo luttel, dat het hier bijna niet noemenswaard is.

Het kan zijn, zegt de heer *Verloren*, doch dan is het principie toch niet vastgehouden.

Alin. 2 en 3 worden daarna goedgekeurd.

Omtrent al. 4 wordt door den heer *v. Asch v. Wijck* opgemerkt, dat uit hetgeen zoo even ten aanzien van dit artikel is in het midden gebragt, het hem voorkomt, dat het denkbeeld der komm. niet juist is uitgedrukt. Men schijnt de bedoeling te hebben gehad om in die gevallen, waarin de wet eene vermindering der Rijks-belasting toekent, de aanslag in deze gemeente-belasting op 50 ten honderd te brengen. Nu bepaalt zich de vermindering tot gebouwen bij art. 6 § 1 der wet bedoeld; terwijl in de laatste zinsnede dier § de gedeelten der gebouwen worden opgenoemd, die niet zullen vallen in de termen van die mindere belastbaarheid. — Volgens de laatste zinsnede echter van het thans voorgestelde art. 6 zal de aanslag voor 50 ten honderd worden uitgestrekt tot de vier eerste grondslagen van de Rijks-belasting en alzoo ook tot die grondslagen, en wat de huurwaarde betreft ook tot die gedeelten der gebouwen, waaromtrent bij de wet geene vermindering in de Rijks-belasting is toegekend.

De heer *v. d. Heuvel* zegt dat de komm. verder gegaan is dan de wet, dat moet hij toegeven, en tevens, dat het moet terugwerken op de gedeelten der gebouwen, vermeld in al. 2. van § 1. in art. 6. de wet van 29 Maart 1833. Al wat vrij gegeven wordt zoude ook geene belasting op de verteering geweest, zijn want die vertrekken behooren tot de neering. Het is eene kostwinning, die men misschien niet zal willen favoriseren, maar het neemt niet weg, dat het toch eene kostwinning blijft.

Zoowel deze laatste alinea als de konsiderans worden goedgekeurd.

Het geheele besluit wordt daarna in omvraag gebragt en met 24 tegen 1 stem aangenomen. Tegen de heer *v. Asch v. Wijck.*

Thans komt in behandeling de konceptverordening op de invordering dezer belasting, welke luidt als volgt: Art. 1. De kohieren voor deze belasting worden voorloopig in de maand Januarij opgemaakt, naar aanleiding: 1°. van het bedrag in hoofdsom en Rijks opcenten van de zes grondslagen der personele belasting, waarvoor ieder ingezeten over het dan loopende dienstjaar dezer Rijks belasting is aangeslagen; 2°. van het getal personen tot een gezin behoorende op 1 Januarij van genoemd jaar, zoo als dit blijkt uit de bevolkingsregisters. Art. 2. Wie met 1 Mei 1856 of niet, of voor een minder bedrag in de Rijks belasting en Rijks opcenten wordt aangeslagen dan bij het met Januarij loopende dienstjaar, heeft de bevoegdheid, de daaruit voor hem voortvloeijende vermindering over de daartoe betrekkelijke termijnen in te roepen. Hij wendt zich hiertoe schriftelijk, met overlegging der noodige bescheiden, tot den Raad, die hem, nadat de gegrondheid zijner reklame gebleken is, geheele of gedeeltelijke afschrijving verleent. Art. 3. Het kohier, voorloopig door Burgemeester en Wethouders vastgesteld zijnde, wordt daarmede gehandeld, overeenkomstig het voorschrift van art. 264 tot 266 der Wet van 29 Junij 1851 (*staatsblad* n°. 85). Art. 4. Van belastingschuldigen, die in het eerste kohier niet gebragt zijn, of niet hebben kunnen gebragt worden, worden achtervolgens een of meer suppletoire kohieren opgemaakt, naar aanleiding der opvolgende kohieren voor de Rijks personele belasting, en telkens met inachtneming van het getal personen tot elk huisgezin behoorende, op het tijdstip dat de aanslag is ingegaan. Met deze suppletoire kohieren wordt overigens gehandeld als met de oorspronkelijke. Art. 5. De belasting is invorderbaar maandelijks bij twaalfde gedeelten. Art. 6. De invordering dezer belasting geschiedt overeenkomstig de artikelen 258—262 der Wet van 29 Junij 1851 (*Staatsblad* n°. 85).

Op art. 1, zegt de heer *Verloren*, dat de opmaking der kohieren met 1 Januarij onoverkomelijke zwarigheden zal opleveren en veel verwarring en moeijelijkheden voor de administratie te weeg brengen. De kommissie schijnt dit zelve gevoeld te hebben en heeft bij haar veranderd ontwerp een nieuw artikel gevoegd.

Art. 2 Wie met 1 Mei 1856 enz.

Maar dit redmiddel is niet voldoende, want met 1 Mei 1856 begint een nieuw dienstjaar en met het nieuwe dienstjaar worden niet vereffend de afschrijvingen van het voorgaande dienstjaar. Volgens art. 27 § 9 van de wet op het personeel *Rubriek Belasting naar tijdgelang*, wordt de tijd, waarover de belasting loopt in betrekking tot al de grondslagen berekend naar vierendeelen jaars, op het dienstjaar overschietende en als vierendeels jaars worden beschouwd de tijdvakken, aanvang nemende met 1 Mei 1 Augs. 1 November en 1 Februarij. Wie nu b. v. voor de 6 winter maanden zijne paarden wil afschaffen, kan volgens art. 45 § 4 deswegens reclame doen, maar hij moet het doen voor 1 November. Die reklame moet door gedep. staten worden onderzocht en beoordeeld en daarop komt eerst beslissing veelal tegen het einde van het dienstjaar. Maakt men de kohieren op volgens het voorstel met Januarij 1856, dan wordt de belasting schuldige aangeslagen voor paarden, die hij in November 1855 heeft afgeschaft en dus voor de volle belasting, maar in het volgende dienstjaar met Mei 1856 schaft hij wederom dezelfde paarden aan. Maar hoe krijgt hij nu terug de helft van den aanslag zijner paarden, die hij met November 1855 heeft afgeschaft? Niet door het redmiddel door de Commissie voorgesteld: Want zijn aanslag op 1 Mei 1856 is dezelfde als op 1 Januarij 1856. Intusschen is hij op het dienstjaar van af 1 Mei 1855 tot 1 Mei 1856 maar de helft der belasting verschuldigd. Daarenboven, indien de Raad, al die menigvuldige reclames, met overlegging van de noodige bescheiden moet beoordeelen en afdoen, mag de Raad wel wekelijks zitting houden, want de belasting naar tijdsgelang is in vierendeelen jaars verdeeld. En men maakt het de ingezetenen zoo lastig en zoo omslagtig, dat zij het niet verschuldigde aan de stad eerder zullen moeten schenken als telkens vierendeel jaars met een gezegeld rekwest bij den raad te komen, om terug te krijgen, wat zij niet verschuldigd zijn, en hoe kostbaar zal daarvoor de stedelijke admininistratie worden? Het is daarom oneindig veel beter de kohieren op te maken naar den aanslag van 1 Mei 1856 en het verlies dat de stad daar mogt lijden, zoo het al niet uit de aanwezige middelen mogt kunnen gevonden worden met eene kleine verhooging der negotiatie te dekken.

De oplossing der gemaakte zwarigheid, zegt de heer *Boer*, vindt men reeds in art. 264 der gemeentewet. Die paarden heeft afgeschaft, kan bij het opmaken der kohieren dadelijk zijne aanmerking maken; men kan zich spoedig vergewissen van het al of niet aannemelijke van die aanmerking, en wanneer die gegrond wordt gevonden, kan men gemakkelijk de verandering op het kohier opnemen.

De heer *v. d. Heuvel* merkt hier tegen op, dat zoo lang er geene remissien gegeven zijn, geene vermindering kan worden gegeven. Als iemand zegt, dat hij zijne vermindering heeft aangegeven, dan kan de stedelijke ontvanger hem antwoorden, dat dit wel mogelijk is, doch dat hij er niets van weet. Maar het bezwaar van den heer *Verloren* weegt bij Spr. ook zoo zwaar niet, want als men met primo Mei aangeslagen is, dan kan men zich daarna ook van eenig belastbaar voorwerp ontdoen. Wij zoeken alleen, zegt Spr., eenen maatstaf voor de verteering. Het gevoelen der Komm. is bepaald, om geene remissie aan te nemen. Alleen, als men met primo Mei voor 's Rijks belasting op het personeel minder wordt aangeslagen, dan men met primo Januarij was, zou daaruit aanleiding te vinden zijn tot restitutie, want men heeft met primo Mei vele personen, die veranderen of verminderen, en voor dezen zou het dus eene hardheid zijn.

In dat geval, zegt de heer *Verloren*, valt de belasting naar tijdgelang geheel weg, en dan faalt de maatstaf dien men aanneemt als blijkbaar uit de verteering, want die een half jaar belasting betaalt, diens belasting is minder, dan die een geheel jaar betaalt. De wet geeft vrijheid, om voor primo Nov. reklames in te zenden en worden die gegrond bevonden, dan mag de belasting niet geheven worden als voor een half jaar.

De heer *v. d. Heuvel* meent nog, dat de raad de magt van gedep. Staten niet mag vooruitloopen.

De heer *Verloren* vraagt, als de remissien, door iemand gevraagd, op grond van de wet niet worden in aanmerking genomen, op welke gronden zal hij zich dan adresseren om terug te bekomen wat hij niet verschuldigd is?

De heer *Ackersdijck* meent, dat dergelijke gevallen zich in de praktijk niet ligt zullen voordoen. Die in Mei aangeslagen is, en in Okt. vraagt, dat zijn aanslag met 1. November verminderd worde, van dien zal men met Jan. wel kunnen weten, of hem de vermindering is toegestaan, en mogt het zijn, dat gedep. Staten zich langer met de zaak bezig hielden, dan zal toch dadelijk na de ontvangst van het antwoord van gedep. Staten, het kohier kunnen gerektificeerd worden. Een ander bezwaar is, wanneer iemand in den loop van het jaar hooger wordt aangeslagen, als hij b. v. met primo Mei paarden aanschaft. Spr. zou meenen, dat in dit geval suppletoire kohieren gemaakt moesten worden.

De heer *Verloren* moet nog opmerken, dat er geen verband tusschen de beide dienstjaren kan bestaan. Dat ieder dienstjaar op zich zelven staat en gevolglijk geen later aanslag een vroeger kan rektificeeren.

Wij nemen ook aan, zegt de heer *Ackersdijck*, dat elk dienstjaar op zich zelf staat. Nu is tot grondslag genomen, zoo als het was met primo Jan.; doch voor zoo ver er met primo Mei wijziging in de kohieren komt, moet die in aanmerking worden genomen, en dan blijft ieder dienstjaar volkomen op zich zelf.

De heer *van den Heuvel* vindt er geen bezwaar in voor diegenen, die verminderen, want die zullen wel in tijds rekwesteren. Maar de verhooging, die zou meerdere last veroorzaken; deze zouden zeer zelden aangegeven worden en daaron dan zouden de ambtenaren post voor post de geheele kohieren weder op nieuw moeten nagaan, en dat werk zou te groot zijn, zegt Spr.

De heer *van Asch van Wijck* is het volkomen met den heer *Ackersdijck* eens, dat wanneer eene vermindering in den aanslag en de Rijks-belasting met 1° Mei grond zal geven tot vermindering in den aanslag voor de gemeente-belasting, dan ook een hoogere aanslag met 1 Mei, eene geëvenredigde verhooging van den aanslag in de gemeente-belasting behoort ten gevolge te hebben; en daarvan uitgaande meent hij dat het laatste argument, door den heer *v. d. Heuvel* aangevoerd, ten duidelijkste aantoont, dat het aan groote bezwaren onderhevig is om het dienstjaar met den 1. Jan. te doen aanvangen. — Als motief daarvoor wordt aangevoerd, dat wanneer het dienstjaar van Mei tot Mei loopt men de aanslagbiljetten niet vroeg genoeg zal kunnen uitreiken, en de termijnen van betaling elkander te spoedig zullen opvolgen; dit steunt op het begrip dat de geheele aanslag vóór 1 Jan. zal moeten zijn afbetaald. Spr. vraagt, of dit laatste noodig is. Laat men het dienstjaar met 1 Mei aanvangen, dan neemt men vele moeijelijkheden weg. Slechts eene moeijelijkheid blijft er over, te weten, dat wanneer het dienstjaar met 1 Mei een aanvang neemt, er alsdan over de 4 eerste maanden van het jaar 1856 geene aanslag zoude bestaan; en men alzoo over dat jaar eene belasting voor slechts acht maanden zoude hebben, en daardoor de som niet zoude verkrijgen, welke volgens de begrooting noodig is. — Doch in deze moeijelijkheid zou kunnen worden voorzien door voor de vier eerste maanden van het jaar een afzonderlijken aanslag te doen, waarvan als grondslag kan worden aangenomen het bedrag waarvoor ieder ingezeten in de Rijks-belasting over het thans loopende dienstjaar op 1 Jan. is aangeslagen; — en vervolgens de aanlag te doen loopen van Mei tot Mei. Hij acht het in alle opzigten raadzaam om, dewijl de aanslag in de Rijks-belasting als grondslag voor de gemeente-belasting wordt aangenomen, ook het bij het Rijk aangenomen dienstjaar te volgen.

De *Voorzitter* zegt dat er alleen bepaald is, om voor het volgende jaar eene belasting te heffen. Het voorstel der Komm. worde aangenomen als eene proef. Eene nieuwe belasting, gelijk deze, zal altijd nader wel eenige wijzigingen behoeven.

In omvraag wordt art. 1 met 22 tegen 2 stemmen aangenomen. Tegen de heeren *van Asch van Wijck* en *Verloren.* (De heer *Mulder* heeft de vergadering verlaten.)

Artikel 2 wordt met 28 tegen 1 stem aangenomen. Tegen de heer *Verloren.*

Art. 3 en 4 worden zonder omvraag goedgekeurd.

Bij art. 5 wordt door den heer *van den Heuvel* een amendement voorgesteld, de strekking hebbende, om de belasting in tiende gedeelten te innen, te beginnen met de maand Maart. Dit amendement wordt met 20 tegen 4 stemmen aangenomen. Tegen de heeren *Schuller*, *Karsten*, *Boer* en *Kien.*

Art. 6 wordt goedgekeurd.

De geheele verordening wordt daarna met algemeene stemmen aangenomen, en zal aan gedep. Staten worden voorgedragen.

De *Voorz.* geeft kennis, dat het raadsbesluit, betreffende de verhooging der belastingen op den wijn en het gedistilleerd met eenige bedenkingen zijn teruggekomen. De daartoe behoorende verordeningen zullen zeer spoedig door de kommissie gereed gemaakt, ter tafel worden gebragt.

De *Voorz.* merkt op, dat het ontworpen tarief voor de Weerdsluis eenigen tijd heeft voorgelegen, en aangezien het spoedig moet worden ingevoerd, eene spoedige afdoening vordert. Hij stelt daarom de behandeling thans aan de orde.

De heer *Jongeneel* stelt 2 amendementen voor. Het eene betreft art. 2, het andere betreft een nieuw artikel achter het laatste bij te voegen.

Art. 1 wordt goedgekeurd.

Het amendement op art. 2 wordt thans door den heer *Jongeneel* ter tafel gebragt, en heeft tot strekking, om alle vaartuigen van 1 tot 5 ton inhoud met 10 cents, van 5 tot 15 ton met 15 cents voor doorvaartregten te belasten.

De *Voorz.* acht het wenschelijker, om het tarief voor Vreeswijk ook voor deze sluis onveranderd vast te stellen.

De heer *Jongeneel* kan zich daarmede niet vereenigen, daar hij zich er van overtuigd houdt, dat indien men de zaken zoo laat, er al zeer spoedig klagten en rekwesten zullen inkomen.

De heer *Pabst* wenscht bij het amendement voor den heer *Jongeneel* nog te voegen, dat voor baggerschouwen slechts 5 centen zal betaald worden. Indien deze schouwen toch op 10 cents worden berekend, dan kost elke doorvaart, heen en terug, 20 cents, hetgeen hij te kostbaar acht.

De heer *Jongeneel* kan zich met het voorstel wel vereenigen.

De heer *Schuurman* meent, dat hieruit groote moeijelijkheden zullen geboren worden. Men zal vragen, wat zijn baggerschouwen? Even als men thans vraagt: wat is eene steenpraam?

Het amendement van den heer *Jongeneel* wordt met 21 tegen 1 stem aangenomen. Tegen de heer *v. d. Heuvel.* (De heeren *v. Asch v. Wijck* en *Verloren* hebben de zaal verlaten).

Het amendement van den heer *Pabst* wordt met 12 tegen 10 stemmen verworpen. Vóór stemden de heeren *Pabst*, *Karsten*, *Ackersdijck*, *Visscher*, *van Hengst*, *v. Lier*, *Voswinkel*, *Jongeneel*, *v. Dielen* en *Voorduin.*

Art. 3 wordt goedgekeurd. De heer *Jongeneel* stelt thans het nieuwe art. voor, ten strekking hebbende, dat de doorvaart voor alle schuiten na zonsondergang en voor zonsopgang verhoogd zullen worden van 1 tot 30 ton 30 cents, van 30 tot 50 ton 40 cents, van 50 tot 100 ton 50 cents, 100 ton en daarboven *f* 1—.

De heer *v. d. Heuvel* vindt het gevaarlijk nu nieuwe veranderingen in het tarief te brengen, aangezien het tarief met primo Jan. moet worden ingevoerd, en bij niet goedkeuring der hooge regering daaruit weder nieuwe moeijelijkheden kunnen ontstaan.

De heer *Jongeneel* wenscht juist daarom, dat zijn amendement wordt aangenomen, want hij houdt het toch voor zeker, dat de regering liever een volledig tarief zal goedkeuren.

De heer *v. d. Heuvel* vraagt, of er dan 's nachts geene schuiten door mogen, in dat geval is hij het met den heer *Jongeneel* eens, want dan zou het eene verbetering zijn.

De heer *Jongeneel* zegt, dat het doorlaten van schuiten na zonsondergang als eene gunst kan beschouwd worden. Eene regeling daarvan is dus zeer wenschelijk.

Het amendement van den heer *Jongeneel* wordt daarop met algemeene stemmen aangenomen. (De heer *Karsten* had de vergadering verlaten).

Nadat nog door den heer *Ackersdijck* wordt voorgesteld, om bij de toezending van dit tarief aan Gedep. Staten, er de opmerking bij te voegen, dat het laatste art. er ten gerieve der schippers is ingebragt, en dus als eene werkelijke verbetering kan beschouwd worden, wordt het geheele tarief zonder omvraag aangenomen, en de vergadering gesloten, nadat alvorens nog is bepaald, dat den volgenden dag weder eene vergadering zal worden gehouden.

Zitting van den Stedelijken Raad

van Vrijdag, 14 December 1855.

Voorzitter Mr. *N. P. J. Kien.*

Afwezig de heeren *de Vos*, *Mulder*, *v. Hoytema*, *Verloren*, *Schuller*, *v. Beest*, *Bake* en *v. Stirum.*

Aan de orde van behandeling wordt gesteld het ontwerp tarief tot vaststelling van het maximum voor de armenbedeeling.

De *Voorzitter* herinnert, dat dezer dagen is ingekomen eene cirkulaire van den Minister van binnenlandsche zaken, waarbij de wensch wordt uitgedrukt, dat de verschillende tarieven tot vaststelling van het maximum van den onderstand meer éénvormig mogen worden ingerigt; en daartoe een model wordt medegedeeld. — Wat voorts het verslag der Commissie betreft, zou spr. nog al eenig bezwaar er in zien, dat op dit oogenblik de onderstand werd verminderd. Hij had zich altijd voorgesteld dat hiertoe beter kon worden overgegaan op een tijdstip, wanneer de levensmiddelen minder duur zouden zijn, en niet alle werkzaamheden ophouden.

De heer *v. Hengst* kan zich met het voorstel niet vereenigen. Er is een groot onderscheid, zegt hij, om eene dergelijke zaak, theoretisch te beschouwen of praktisch ten uitvoer te brengen. In het laatste geval is het voorstel onuitvoerbaar. De komm. heeft zelve de bezwaren daarvan erkend; doch zij heeft dezelve veel te ligt geacht. Allen die ondervinding in deze zaak hebben, moeten erkennen, dat het onmogelijk is, op een oogenblik in dezen winter het voorgestelde maximum in te voeren. Het is ten eenemale onuitvoerbaar om de bestedelingen met 1 Jan. tegen een prijs, die nu wordt voorgesteld, te kunnen onderhouden. De komm. heeft ook voorgesteld, eene wekelijksche bedeeling; hij acht het echter ongeraden, om den regel, die gedurende vele jaren met goed gevolg gewerkt heeft, te veranderen. Spr. wil de motiven der komm. niet geheel verwerpen, welke tot zoodanige reduktie geleid hebben, maar indien in het vervolg een armbestuur zijne armen naar ons verwijst, dan zal hij zulks als een gevolg van de wet zeer betreuren, doch acht het voorgestelde middel, om dit te voorkomen, onaannemelijk, en de uitvoering daarvan hoogst bedenkelijk.

De heer *Visscher* vindt zich verpligt eenige redenen in het midden te brengen, waarom het *rapport der komm. over de Burgerlijke armbedeeling* onaannemelijk is. De oorzaak daarvan ligt voor de hand: de komm. mist *vier* bezadigde leden en onder die den zoo waardigen wethouder *Calkoen*, *alleen* ten volle met den loop van zaken bekend; door gebrek aan inlichtingen zijn dus door de komm. verscheidene fouten begaan. Het rapport is uitsluitend gerigt tegen *de Aalmoesenierskamer* en veronderstelt, dat *zonder reden*, hare armen te hoog bedeeld worden. Er wordt dus voorgesteld het maximum met *een vierde* te verminderen. — De komm. heeft echter vergeten, dat volgens de wet het vaststellen van *een maximum* wordt gevraagd voor de armen die in *art.* 21 der armenwet vallen, dat is dus ook voor diegene, die elders domicilie van onderstand hebben doch alhier woonachtig zijn; aan deze bekreunen zich teregt geene armbesturen, omdat zij volgens de wet geen verhaal op de onderhoudskosten hebben; zij melden zich dus aan aan de aalmoessenierskamer als tijdelijk belast met het Burgerlijk armbestuur; en hierover loopt de korrespondentie in het oneindige; waarvan men zich gereedelijk ter sekretarie bij den heer *Huijdecoper* kan overtuigen en zich tevens kan vergewisschen; dat het bepaalde *maximum* van voorleden jaar, veel *lager hier* is gesteld dan in de andere steden, bepaaldelijk in *Amsterdam*, en het dwaasheid zoude zijn hier van af te gaan. Op pag. 2 van het *rapport* wordt gesproken over het werkverschaffen aan de armen, even als of dit nimmer beproefd ware. — Het is beproefd in den winter van 53 op 54 met het maken van blokjes, en wel met het beste gevolg. De herhaling, hoe gewenscht ook, is niet gevolgd door de zware ondervondene tegenkanting van verschillende zijde. De propositie ook, om de armen des winters de straten schoon te laten maken en houden, is ook om dezelfde reden bij het voorstel gebleven. Op pag. 2 van het rapport wordt gezegd: „dat het beter ware, indien men „zorgde, om in den zomer uit de eerste hand aan„gekochte artikelen tegen den winter in voorraad te „hebben." Hoe is het mogelijk dat eene administratie tegen den winter artikelen in voorraad kan hebben, wanneer het onzeker is of er wel middelen in December zullen toegestaan worden, om dit in den zomer gekochte te voldoen? Op pag. 3 van het rapport staat dat het Hervormd armbestuur om de maand bedeelt, dit moet zijn om de 14 dagen uit de in het rapport pag. 3 gegevene verhouding van het Burgerlijk armbestuur, tot de overige armbesturen (de Hervormde en Roomsch Katholieke) (met verzwijging der overige armbesturen) blijkt, tegen de opinie der komm., dat de aalmoesseniers-kamer minder bedeeld dan de Diakonie, daar van deze laatste de *extra* giften aldaar niet in berekening zijn gebragt en zij voor man *of* vrouw even veel besteedt als de aalmoesenierskamer voor man *en* vrouw. Bovendien is op pag. 4 van het rapport nog eene fout ingeslopen, daar staat, „in de 4 win„termaanden Januarij, Februarij, Maart en Decem„ber kunnen de bedeelingen *a. b. c. d.* en *e.* zoo „noodig verhoogd worden met *f* 3,50," moet zijn met *f* 3,— of liever volgens het tarief van 1855 met 50 ct. per bedeeld huisgezin, hetgeen op hetzelfde neerkomt. Op dezelfde pag. 4 van het rapport staat, dat de aalmoessenierskamer aan zwangere vrouwen tot verkrijging van verloskundige hulp uitreikt *f* 3,— enz. Hiervan is in het project tarief nu geen spraak; men moet echter nog in bedenking nemen, dat tot het traktement eener stadsvroedvrouw behoort, bij hare instruktie van 1768 door de Regering bepaald, *f* 1,50 per verlossing, en dat de overige *f* 1,50 in dien tijd toch niet onnoodig besteed zal zijn. Op pag. 5, alwaar het project tarief voorkomt, is ons, om van al het overige niet te spreken, dit toch, te zeggen, dat men het *onmogelijke* niet mag eischen voor de *Bedeelden*, want slechts *f* 52,— 's jaars toegestaan en nu reeds is dit niet te doen beneden de *f* 70,— in het jaar. De *berekening* en *vergelijking* van 22 huisgezinnen der aalmoessenierskamer met 22 der Roomsch Katholieken, op pag. 6 van het rapport voorkomende, zij geheel naar rekening van den heer *Rapporteur*, multipliceeren of devideeren geeft hier geen resultaat hoegenaamd. — Onjuist is ook op dezelfde pagina de opmerking der komm. „dat wanneer het Burgerlijk armbestuur op denzelfden voet met bedeelen blijft voortgaan, het getal bedeelden onophoudelijk (zoo als un reeds het geval wordt) *zal toenemen.*" — Juist het tegenovergestelde heeft plaats; het getal bedeelden heeft veel afgenomen, daar de leggers over 1855 met *in de veertig* nummers zijn verminderd; terwijl *geen* R. K. gezin tot het burgerlijk bestuur is overgegaan. De spreker eindigde met te verklaren, dat de bedeeling, al ware zij juist opgegeven, bij de R. K. voor geen maatstaf kon genomen worden, zoo als de komm. getracht heeft te doen, *even als in het vorige jaar.* De R. K. bedoelen het in den striksten zin van het woord, maar geven slechts van het karige waarover zij te beschikken hebben en betreuren het zelfs hartelijk. Vrees van overgang tot het burgerlijk armbestuur, zoo als de komm. zegt, is er niet, daartoe zijn de R. K. te zelfstandig; als bewijs kan zelfs dienen, dat bij gemengde huwelijken bijna uitsluitend bij arme plaatshebbende, het grootste gedeelte der kinderen R. K. worden opgevoed en als armen daarbij blijven.

De heer *van Dielen* gevoelt zich verpligt der komm. zijnen dank te betuigen voor de wijze, waarop zij hare moeijelijke taak heeft volbragt. Met belangstelling heeft hij aangehoord, hetgeen voor of tegen het voorstel der komm. is gezegd. Spr. heeft opgemerkt uit eene zinsnede, van den laatsten Spr., dat bij hem niet alle twijfel omtrent het ontijdige aan het dadelijk in werking brengen van het nieuwe tarief verbonden, is weggenomen. Bij Spr. weegt dit punt zeer zwaar: de meerdere of minder billijkheid van het nieuwe tarief voor het oogenblik in het midden latende, acht hij het zeer ongeraden dit verlaagde tarief voor de armenbedeeling in het midden van den winter en onder andere ongunstige omstandigheden in te voeren. Dien ten gevolge stelt hij voor, dat de Raad voor het tegenwoordige het maximum der bedeeling voor 1856 zal vaststellen naar den maatstaf als het thans bestaat, en in het aanstaande voorjaar het voorstel der komm. in nadere overweging te nemen, na daarop de aalmoezenierskamer te hebben gehoord.

De heer *Boer* is met allen overtuigd van de belangrijkheid van dit onderwerp. Hij gelooft dat zoowel het rapport der komm. als het gesprokene strekt, om eenige hoofdpunten als erkende waarheden te doen aannemen. Zoo is in de eerste plaats genoegzaam bewezen, dat de armbedeeling bij het burgerlijk armbestuur hooger is, dat daar de armen gemakkelijker onderstand erlangen, dan bij eenig ander armbestuur. Daarom heeft de komm. in de tarieven een middelweg trachten aan te geven en heeft zij er voornamelijk op gewezen, dat de arme lieden bij de andere armbesturen verpligt worden tot den arbeid, terwijl het burgerlijk armbestuur, ofschoon meer bedeeling gevende geen arbeid eischt en derhalve de luiheid aanwakkert. Het is daarom duidelijk, dat de armen zich liever tot het burgerlijk armbestuur wenden. Door het R. K. armbestuur wordt slechts de helft gegeven. En dat moet hier wel dubbel in aanmerking genomen worden, omdat de R. K. verreweg de meeste armen hebben. Dit zal namelijk voor de toekomst aan het armbestuur aanleiding tot groote moeijelijkheid geven. Het wordt reeds nu bedreigd in geschrifte en men vindt het in de werkelijkheid reeds bewaarheid, dat vele armen van de R. K. worden overgebragt aan het Burgerl. armbestuur zoodat men kan zeggen, dat deszelfs hoogere bedeeling als het ware een lokaas is. Spr. is het daarom eens met den heer *Jongeneel*, dat de tarieven moeten gewijzigd worden en verlaagd in het belang van de stad. In het belang der zaak moest het tarief eigenlijk lager zijn, dan het laagste tarief van eenig armbestuur, als het eenige middel om de schromelijkste gevolgen voor te komen. Dat heeft de komm. echter niet eens gedaan, het heeft slechts een middelweg gekozen, die haar verstandig en gematigd voorkwam. Spr. heeft ook geene wederlegging gehoord van de gronden door de komm. bijgebragt Wat echter door den heer *v. Hengst* en den Voorzitter is gezegd, dat het thans moeijelijk zou zijn bij den winter en de groote duurte een verlaagd tarief van de bedeeling aan te nemen, moet Spr. erkennen, het is werkelijk een bezwaar; doch hij

vraagt, zou hierin geen middelweg te vinden zijn, door het groote beginsel eerst aan te nemen en dan aan dit bezwaar te gemoet te komen. Met het oog op artikel 25 der armenwet, moet dit tarief wel in Dec. worden vastgesteld, behoudens de mogelijkheid, dat men om buitengewone omstandigheden voor een korten tijd daarin eenige verandering brengt; praktisch zou dit dezelfde oplossing geven, als door den heer *v. Dielen* is voorgesteld, maar zij is zuiverder in beginsel. Niettegenstaande de geopperde bezwaren blijft Spr. dus stellig voor het denkbeeld der komm. Daardoor alleen kan eene betere toekomst geboren worden, terwijl door het aanhouden van het oude tarief de stad spoedig in ongelegenheid kan gebragt worden.

De heer *v. d. Heuvel* zegt, dat de motie van orde van den heer *v. Dielen* onaannemelijk is, omdat in Dec., het maximum *moet* bepaald worden, en er dus van geen verschuiven sprake kan zijn.

De heer *v. d. Heuvel* herhaalt, dat het tarief nu moet vastgesteld worden, de wet vordert dit.

De heer *Visscher* moet den heer *Boer* doen opmerken, dat in de laatste dagen geen enkel R. K. zich bij de aalmoesenierskamer heeft aangemeld. Ook moet hij het onjuist noemen, dat het getal bedeelden hooger is, want in de laatste dagen zijn er 40 huisvaders afgegaan, hetgeen dit jaar reeds een voordeel van *f* 200 à *f* 300 geeft.

De heer *Boer* ligt zijn voorstel nog toe. Hij ziet volstrekt niet in, waarom de raad niet kan aannemen, om in den winter eene hoogere bedeeling dan in den zomer te doen.

De heer *v. d. Heuvel* wil dit niet bestrijden, doch hij zou dan liever zien, dat het voor een bepaalden tijd werd aangenomen, en dat men bv. zeide van Jan. tot Maart van het jaar 1856, zal het tarief van de vorige bedeeling als maximum worden gesteld, terwijl het voorgestelde tarief voor de overige maanden van het jaar zal strekken.

De heer *v. Dielen* licht thans zijn voorstel toe, en betoogt dat het in overeenstemming is met de armenwet. Niets verhindert dat in den loop van 1856 een tal een lager cijfer teruggebragt tarief worde ingevoerd.

De heer *Jongeneel* zegt: dat er onder alle kommissien, door den raad uit hare leden benoemd geene was aan welke zulk een moeijelijke taak, tevens van zoo teederen aard en ruimen omvang, was opgelegd, als die aan welke het rapport over het armwezen is opgedragen; een last, des te zwaarder, naar mate de leden der komm. van het gewigt der zaak meer doordrongen zijn. Aan de eene zijde toch staat een tal van armen, en aan de andere zijde dreigt het gevaar van eene verkeerde rigting. Al moge het nu ook waar zijn, dat vele armen op onze liefde en deelneming geene aanspraak kunnen maken, daar velen die in den zomer ruim brood verdienen, in den winter op de Christelijke liefdadigheid zich meenen te mogen beroepen, zijn er echter ook vele armen, die een ongelukkig en ellendig leven voortslepen, wie het wigt van wee zwaar drukt, voor wie geen enkele dag van vreugde aanbreekt, armen, van wie de Christus zoude gezegd hebben: „dat zijn de minsten der broederen." Er zijn ongelukkigen, die van hun eersten levensdag af aan, regt hebben op de Christelijke liefdadigheid. Dit alles weet uwe komm., wier leden evenveel doordrongen zijn van liefde voor hunne natuurgenooten als de aalmoesenierskamer. Voorzeker er behoort dus moed toe, om een tarief voor te dragen dat lager is dan het bestaande, er behoort moed toe een lager tarief te verdedigen, en toch, uwe komm., zoo vervolgt Spr., heeft dien moed; want zij bezit de overtuiging, dat de zedelijke ontwikkeling der armen dat lagere tarief vordert. — Zij spreekt evenwel deze meening niet uit, dan nadat het haar gebleken is, hoe de bedeeling in andere plaatsen is ingerigt, en nadat zij de bedeelingen hier ter stede tot in de geringste bijzonderheden heeft nagegaan. Zij heeft zich, wat het eerste punt betreft, tot de steden Amsterdam, Rotterdam, Leiden en Dordrecht gewend, en hoezeer het haar, wegens de eigenaardige zienswijze dier armenbesturen en de verschillende tarieven niet heeft mogen gelukken, om tot eene vaste uitkomst te geraken, zoo heeft zij evenwel de wijsheid en den diepen blik van sommige armbesturen bewonderd. Zij meent aan de aalmoezenierskamer de klassifikatie der armen, zooals die in de stad Rotterdam plaats vindt, te mogen aanbevelen. Zij roemt de tarieven der stad Leiden als model van onderscheiding tusschen de armen, die bedeeld en de armen, die niet bedeeld mogen worden. In alle deze plaatsen heeft zij tevens werkverschaffingen gevonden. Hoezeer nu uwe komm. zich meent te moeten onthouden van haar oordeel over dergelijke inrigtingen uit te spreken, meent zij toch dat ze van ééne zijde aanbeveling verdienen, om den vlijtigen armen van den luiaard te onderscheiden, en den armen zelve te verheffen. Wat de bedeelingen hier ter stede aangaat, uwe komm. heeft daaromtrent eene geheel andere zienswijze als de aalmoesenierskamer en is overtuigd dat de bedeelingen moeten dalen tot beneden eenig tarief, van de verschillende kerkbesturen. De arme, die zich aan orde en tucht onderwerpt, moet meer bedeeling ontvangen, dan hij, die als een heiden voortdwaalt of van zijn kerkgenootschap is teruggestooten. Van deze waarheid is uwe komm. innig doordrongen, en beschouwt het thans voorgedragen tarief als eene eerste schrede op dien weg. Ziedaar, zoo vervolgt Spr., eenige hoofddenkbeelden, waarvan de komm. is uitgegaan en die den grondslag van het thans voorgedragen tarief hebben uitgemaakt. Thans ga ik over, zoo vervolgt Spr., ter beschouwing van eenige bedenkingen van de heeren *van Hengst* en *Visscher* tegen een verlaagd tarief: Eerstgenoemde Spr. vindt bezwaar in het jaargetijde en in de hooge prijzen der levensmiddelen. Hij gelooft bovendien, dat er op dit oogenblik geen behoefte bestaat om het tarief te veranderen, en wat de bedeeling om de achttien dagen aangaat, zoo meent hij de verzekering te kunnen geven, dat de bedeeling altijd goed gewerkt heeft. Wat het eerste betreft, zoo vervolgt Spr., ik erken volgaarne het bezwarende van het jaargetijde, doch wat de hooge prijzen der levensmiddelen betreft, dit bezwaar bestaat ook voor zoo menig burger, die daarbij nog belasting moet opbrengen, en menige gulden aan de aalmoesenierskamer uitgereikt, is met veel moeite gewonnen. De aalmoesenierskamer kan van deze waarheid niet genoeg doordrongen zijn. Omtrent het tweede punt verschilt uwe komm. geheel van zienswijze. Spr. gelooft, dat de vigerende armenwet dringend vordert, eene verlaging der tarieven. Wat de bedeeling om de achttien dagen aangaat, uwe Komm. acht het verkieselijk, die om de zeven dagen te doen, ten einde de armen zelve daardoor aan een strenger toezigt te onderwerpen. De heer *Visscher* verklaart geenszins verwonderd te zijn over het thans in het gedrukt rapport voorgedragen tarief. De geachte Spr. had van de drie leden der Komm., welke hetzelve voorgesteld hebben, niet anders verwacht. De bekwaamste leden, zegt hij, hebben geen deel van de Komm. uitgemaakt; ZE. kan dan ook in de zienswijze der voorstellers niet deelen, en betwijfelt de juistheid der berekeningen. ZE. verwondert zich, dat men in het genoemd rapport het denkbeeld meent te moeten ontwikkelen van aankoop van levensmiddelen in den zomer, en niet eens schijnt te weten, dat de fondsen hiertoe eerst later zouden kunnen worden aangevraagd. ZE. ziet eene misrekening in het stellen der cijfers, naardien er in plaats van *f* 3.— per jaar *f* 36.— gesteld is. De geachte Spr. kan verder den maatstaf der bedeeling van de 22 gezinnen, in het gedrukte rapport aangehaald niet vinden. enz. De heer *Jongeneel* meent op alle deze opmerkingen in het kort te moeten antwoorden. Het doet hem met den Spr. leed, dat de Komm. niet voltallig was; hij verklaart gaarne aan den Heer *Visscher*, noch voor zich zelven, noch voor zijne twee medeleden op bekwaamheid aanspraak te maken; hij moet zich evenwel over eene zaak verwonderen, dat er door dien geachten Spr. geen krachtiger argumenten zijn aangevoerd om te bewijzen wat hij bedoelde, en dat het, indien het rapport zoo onjuist gesteld is, door den geachten Spr. niet met bewijzen is ontzenuwd, dan toch zoude deze raad met meer juistheid over de onbekwaamheid der voorstellers kunnen oordeelen. De Komm. blijft bij haar beweren, dat het veel meer in het voordeel der aalmoesenierskamer en der armen zoude zijn, in den zomer aankoopen van levensmiddelen te doen; de Komm. ziet daar niet het minste bezwaar in, en zij durft het gerust vragen: Zijn de gelden, voor de armen benoodigd, nog ooit geweigerd geworden? Wat de misstelling der cijfers betreft, als zoude de Komm. in plaats van *f* 3.— per gezin *f* 36.— gesteld hebben, dit was aan den heer *Jongeneel* niet duidelijk en daarin kan hij den heer *Visscher* niet volgen. De armen onder letter *E*, in het gedrukte rapport voorkomende, ontvangen, wanneer men de cijfers vereenigt, *f* 9.— per persoon, dus een gezin van 4 personen ontvangt *f* 36.— zoo als de Komm. gesteld heeft. Wat het aangevoerde in het gedrukte rapport omtrent het verschil in bedeeling der 22 gezinnen betreft, dat is een feit en wordt als zoodanig door de Komm. aangevoerd. Ten slotte verklaart de heer *Jongeneel*, dat de Komm., bij het uitbrengen van het rapport, zich de ernstige vraag voorgesteld heeft, of liefde voor de armen of hoogachting voor de leden der aalmoezenierskamer hen een oogenblik mogt doen weifelen, om een ander of hooger tarief voor te dragen; maar doordrongen van hunne roeping en het gewigt der zaak, meenen zij, dat alleen pligtbesef hen leiden mag. Hiervan overtuigd laten zij de beslissing der zaak geheel over aan de wijsheid van den raad.

De heer *van Dielen* beaamt hetgeen door den heer *Jongeneel* is gezegd, ten aanzien van het bepalen van het tijdstip waarop het nieuw voorgesteld tarief in overweging zal genomen worden, en wijzigt zijn voorstel dien overeenkomstig.

De heer *van Boetzelaer* wenscht het tarief vast te stellen, zooals het door de Kommissie is voorgesteld, doch alleen voor de maanden Januarij, Februarij en Maart aanstaande het tarief met een vierde te verhoogen. Spr. meent, dat men alsdan te gemoet komt aan de bezwaren, en tevens voldoet aan de voorschriften van de wet, volgens welke het tarief nog deze maand moet vastgesteld worden. Hoezeer Spr. het beginsel is toegedaan, om het maximum te verminderen, thans is de tijd daartoe ongeschikt. Spr. moet er bij deze gelegenheid vooral op wijzen, dat er een groot onderscheid bestaat tusschen het ondersteunen, en het onderhouden van armen terwijl men tevens niet uit het oog moet verliezen, dat onder de bedeelden van de aalmoezenierskamer zich ook dezulken bevinden die om wangedrag door de kerkelijke armbesturen zijn afgewezen.

De heer *Boer* is nog niet overtuigd, dat zijn wensch, straks uitgedrukt, niet de ware is. Hij persisteert daarom bij zijn voorstel, hetgeen de strekking heeft, om aan de eischen van art. 25 te voldoen. Dat artikel laat echter in de laatste *al.* toe, dat eene tijdelijke verandering in het tarief kan worden opgenomen, en van deze vergunning wenscht hij hier gebruik te maken. Zoo handelende zal de raad de wet ten volle naleven.

De heer *Ackersdijck* acht dit onderwerp niet alleen van groot belang, maar van onberekenbare gevolgen voor de toekomst. Hij dankt de Komm. voor haar grondig, met opoffering van tijd en moeite bewerkt rapport; maar hij kan ook niet nalaten den leden van de aalmoezenierskamer zijnen dank te betuigen, dat zij met zoo veel ijver de taak der bedeeling hebben vervuld. Wat echter door de Komm. is in het midden gebragt, acht Spr. van zoo overwegend gewigt, dat het thans hoog tijd wordt, om het voorgestelde tarief aan te nemen. Wanneer de raad dat niet doet, zal de schamele klasse steeds grooter worden, en de onzedelijkheid als het ware, opgewekt. Dat gevaar is sedert de invoering der armenwet nog veel grooter dan vroeger. Wanneer men dat vooruitziet, mag men niet voor eenige moeijelijkheid terug deinzen. Spreker wil niet beslissen, of het nieuwe tarief reeds met primo Januarij kan worden ingevoerd; doch voor de toekomst vraagt hij waarom de armen, die zich aan geen kerkgenootschap aansluiten, beter moeten bedeeld worden, dan de talrijke R. K. armen? Wanneer de Raad dus het tarief met het voorstel van den heer *Boetzelaer* aanneemt, handelt hij volkomen in den regel. Spr. heeft door den Voorzitter hooren zeggen, dat de zaak nog niet grondig genoeg is onderzocht. Hij meent echter, dat thans alle argumenten voor en tegen gehoord zijn. Het is wel pijnlijk, dat men de armen zoo laag moet bedeelen, doch men kan den armen geene grootere ondienst doen, dan mede te werken, dat zij zich hoe langer hoe meer aan armoede en luiheid overgeven.

De *Voorzitter* kan de voorstelling van den heer *Ackersdijck* niet vrij rekenen van eenzijdigheid. Het is als of door de Aalmoesenierskamer alleen luiaards en het uitvaagsel der bevolking bedeeld werd. Maar dit is niet alzoo: zij ondersteunt in de eerste plaats ouden, zwakken, gebrekkigen en kinderen. — Hij moet ook waarschuwen tegen vergelijkingen met andere steden, als Rotterdam, Leijden en Amsterdam, waar men niet gelijk staat met hier, want die plaatsen zijn in het bezit van werkinrigtingen. Zoo kan men ook opmerken, dat te Amsterdam des zomers schier geene oude lieden bedeeld worden; doch in die stad bestaat ook een oude mannen- en vrouwenhuis, waarin zij worden opgenomen. En zoo is het met meer andere punten. Waarom zou men b. v. kinderen bedeelen, indien men een kinderhuis had om hen te verplegen? Doch heeft men die instelling niet, dan moet men er wel toe overgaan. — Uit dat oogpunt beschouwd, acht spr. de zaak nog niet rijp. Hij wil vragen of de Raad b. v. reeds eene gevestigde opinie heeft over de vraag, of hier eene werkinrigting wenschelijk zou zijn, terwijl jaarlijks ongeveer 16 à 17 duizend gulden betaald worden wegens verpleging van behoeftigen in de koloniën van weldadigheid? — Maar, om zich uitsluitend tot het tarief te bepalen, heeft men reeds genoegzaam overwogen, of de eenvormigheid, welke de Minister verlangt, niet zeer wenschelijk is; of zij niet aanzienlijke voordeelen zou opleveren ook bij afrekeningen ter zake van elders armlastige, hier verpleegde, personen? — Voor 't overige deelt de spr. wel in de zienswijze, dat de armen die van stadswege bedeeld worden, in geen gunstiger toestand moeten geplaatst zijn dan die onder de kerkelijke besturen ressorteren; gaarne erkent hij dat er welligt pogingen zijn aan te wenden, om onze burgerlijke armverzorging anders te regelen. Doch hij is huiverig om zijne stem te geven aan eene verandering van zoo groote gevolgen als de nu voorgestelde. In ieder geval komen hem overgangsbepalingen hoogst wenschelijk voor: bezwaarlijk toch kon men nu, op eenmaal, in dit jaargetijde een aantal menschen, die aan de bedeeling gewoon zijn, als het ware naar huis zenden.— Doch vooral acht spr. zich nu eenigzins bezwaard met de leiding der vergadering; vele leden schijnen wel met hem overgangsbepalingen te verlangen, doch alleen de heer *van Dielen* heeft zich in dit opzigt bepaaldelijk verklaard. Het voorstel van dat lid zou als eene praealabele kwestie eerst moeten behandeld worden.

(*Vervolg hierna.*)

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.